

WIEŚĆ GMINNA

Z CHMIELNIKA

GMINA
CHMIELNIK

Pismo Samorządu Terytorialnego
BŁĘDOWA TYCZYŃSKA * BORÓWKI * CHMIELNIK * WOLA RAFAŁOWSKA * ZABRATÓWKA

BŁĘDOWA TYCZYŃSKA * BORÓWKI * CHMIELNIK * WOLA RAFAŁOWSKA * ZABRATÓWKA

Grudzień

2023

Nr 4/2023

*Oto zwiastuję wam radość wielką,
która będzie udziałem całego narodu:
dziś w mieście Dawida narodził się Wam Zbawiciel,
którym jest Mesjasz, Pan.*

Ewangelia wg św. Łukasza 2, 10-11

***Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia
to czas przepiękny, szczególny, rodzinną atmosferą,
pełną miłości, wzruszeń i ciepła.***

***W tych wyjątkowych dniach życzymy
dużo zdrowia, wszelkiej pomyślności, pogody ducha
i radości ze spotkań w gronie najbliższych.***

***Niech Nowy 2024 Rok będzie rokiem sukcesów,
nowych planów oraz zrealizowanych marzeń.***

Niech towarzyszy Wam wzajemna serdeczność i życzliwość.

Przewodnicząca Rady Gminy

Grażyna Małgorzata Drzązek

Wójt Gminy

Krzysztof Grad

CZYTAJ ONLINE

W NUMERZE

URZĄD GMINY INFORMUJE 2

Sesje Rady Gminy Chmielnik	2
Inwestycje i remonty gminne w 2023 r.	3
Renowacja kapliczek na terenie Gminy Chmielnik	4
Inwestycje drogowe w 2024 roku	5
Budowa parkingu w Chmielniku	5
Złote Gody w Gminie Chmielnik	6
Projekt wymiany starych kotłów na nowe dobiegł końca	7
Kolor worków i pojemników na odpady komunalne ma znaczenie!	8
Dotacja z WFOŚiGW w Rzeszowie na usuwanie wyrobów zawierających azbest	8
Program „Czyste powietrze” - od czego zacząć?	9
Informacja dla przedsiębiorców i właścicieli nieruchomości	

niezamieszkałych wytwarzających odpady komunalne.	10
Zintegrowany System Ograniczania Niskiej Emisji	10
Harmonogram odbioru odpadów komunalnych w I półroczu 2024 r.	11
Zagospodarowanie centrów miejscowości	12
Zima nie taka zła	13
Zimowe utrzymanie dróg w sezonie 2023/2024	13

OŚWIATA I KULTURA 14

W podróży dookoła świata	14
Podkarpackie etno odkrywanie	15
Niech obudzi nas muzyka! - Działania Trójki	17
Przegląd poezji dziecięcej	18

Realizacja projektu „Podaj Rękę” dzięki dofinansowaniu z Programu Działaj Lokalnie	18
Do Hymnu!	19
Kształtujemy wrażliwość i pamięć historyczną	20
Dbamy o swoje zdrowie i kondycję fizyczną	21
Odkrywamy Razem Ścieżki Edukacji	22
Działalność Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Gminy Chmielnik	23

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA 26

Budowa i przebudowa remiz strażackich	26
Ogień, którego nikt nie ugasi	27
Ocalić od zapomnienia – zachowanie lokalnej historii i tradycji	28

Urząd Gminy informuje

SESJE RADY GMINY CHMIELNIK

Na ostatnich sesjach Rady Gminy Chmielnik VIII kadencji w dniach 30 listopada i 8 grudnia 2023 r. podjęto następujące uchwały:

SESJA NR L

1. UCHWAŁA NR L/310/2023 Rady Gminy Chmielnik z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chmielnik na 2024 rok.

2. UCHWAŁA NR L/311/2023 Rady Gminy Chmielnik z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Miasto Rzeszów.

3. UCHWAŁA NR L/312/2023 Rady Gminy Chmielnik z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zmian budżetu i zmian w budżecie Gminy Chmielnik na 2023 rok.

4. UCHWAŁA NR L/313/2023 Rady Gminy Chmielnik z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chmielnik na lata 2023-2029.

5. UCHWAŁA NR L/314/2023 Rady Gminy Chmielnik z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Chmielnik biorących udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach, ćwiczeniach i wykonujących inne zadania.

SESJA NR LI

1. UCHWAŁA NR LI/315/2023 Rady Gminy Chmielnik z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Chmielnik.

Treści uchwał Rady Gminy znaleźć można w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Chmielnik pod adresem bip.chmielnik.pl w dziale Prawo lokalne → Uchwały. Transmisja na żywo obrad sesji Rady Gminy Chmielnik oraz archiwum nagrań dostępne są na stronie:

<https://chmielnik.posiedzenia.pl/>

Adam Tereskiewicz

Urząd Gminy Chmielnik

PUNKT POTWIERDZANIA PROFILI ZAUFANYCH

Urząd Gminy Chmielnik
36-016 Chmielnik 50
pokój nr 40, tel. 172304050

INWESTYCJE I REMONTY GMINNE W 2023 R.

W związku ze zbliżającym się końcem roku 2023 nadziedzł czas na podsumowanie prac jakie zostały wykonane w ramach zadań inwestycyjnych i remontowych w bieżącym roku.

Inwestycje drogowe

W październiku 2023 r. zostały zakończone prace na zadaniu „Przebudowa drogi gminnej zlokalizowanej na działce nr 938 położonej w Zabratówce”. Wykonawcą robót był: Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „JAR” S.C. Jan Synoś, Ryszard Rząsa, 36-020 Tyczyn, Kielnarowa 20. Wartość robót wyniosła: 90 005,25 zł. W ramach zadania zostało wykonane utwardzenie drogi płytami żelbetonowymi ażurowymi na łącznej długości 180 mb wraz z robotami towarzyszącymi. Zadanie zostało dofinansowane w ramach środków budżetu województwa stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej w roku 2023.

Inwestycje i remonty kubaturowe

W III kwartale br. zostało zakończone zadanie pn. „Modernizacja pomieszczeń Domu Ludowego w Błędowej Tyczyńskiej”. W ramach zadania został wykonany remont pomieszczeń w części podpiwniczonej w tym: wymiana drzwi wewnętrznych, uzupełnienie tynków, wykonanie wylewki wraz z posadzką z płytek grysowych, szpachlowanie i malowanie ścian i sufitów, wymiana instalacji c.o. wraz z grzejnikami, wymiana instalacji elektrycznej wraz z montażem opraw oświetleniowych, wykonanie wejścia do budynku wraz z montażem drzwi zewnętrznych, roboty towarzyszące i wykończeniowe. Wykonawcą robót była Firma Handlowo-Usługowa „DREW-BIS”, 35-122 Rzeszów, ul. F.Kotuli 80. Wartość robót wyniosła 61 730,98 zł brutto.

Kolejnym zadaniem jakie zostało zakończone w br. jest „Wykonanie odwodnienia i izolacji budynku Domu Ludowego w Zabratówce”. Zakres prac obejmował: rozebranie nawierzchni odbojówki z kostki wraz z obrzeżem, wykonanie izolacji i docieplenia poprzez natrysk ciśnieniowy pianą PUR wraz z uzupełnieniem ubytków i wgłębień na całej powierzchni i średnią warstwą gr 10-15 cm izolacji, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej z folii polietylenowej, wykonanie drenażu wraz ze studzienkami połączeniowymi, zasypanie wykopu, roboty towarzyszące. Wykonawcą robót była Firma Handlowo-Usługowa „DREW-BIS”, 35-122 Rzeszów, ul. F.Kotuli 80. Wartość robót wyniosła: 38 599,80 zł netto, 47 477,75 zł brutto.

Kolejnym zadaniem zakończonym w br. jest „Budowa szczelnego zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe z zewnętrzną instalacją kanalizacji sanitarnej dla budynku Domu Ludowego w Borówkach”. Zakres rzeczowy obejmował: wykonanie przyłącza PCV fi 160 mm wraz z 2 kpl studni rewizyjnych o łącznej długości 38,40 mb, dostawa i montaż zbiornika żelbetowego bezodpływowego na nieczystości ciekłe o poj. 9,9 m³, roboty towarzyszące i wykończeniowe. Wykonawcą robót było Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe SĘPBUD Grzegorz Bieniasz, 37-127 Krzemienica 333. Wartość robót wyniosła: 22 937,31 zł netto, 28 212,89 zł brutto.

Również w IV kwartale br. została zakończona zadanie pn. „Utworzenie punktu napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami” w ramach zmiany sposobu użytkowania budynku usługowo – produkcyjnego w miejscowości Chmielnik.

Wykonawcą robót była Firma Handlowo-Usługowa „DREW-BIS”, 35-122 Rzeszów, ul. F.Kotuli 80. Wartość robót wyniosła: 243 487,12 zł netto, 299 489,16 zł brutto.

W ramach zadania wykonano docieplenie budynku wraz z nową elewacją, nową instalację wodno-kanalizacyjną, instalację elektryczną, została wymieniona cała stolarka okienna i drzwiowa, wykonano nową posadzkę oraz wykonano roboty wykończeniowe.

Trwają prace związane z „Rozbudową i przebudową Szkoły Podstawowej nr 3 im. Św. M. M. Kolbego w Chmielniku”, których termin zakończenia planowany jest marzec 2025 r. Mimo przerw w pracach spowodowanych niesprzyjającymi warunkami udało się zrealizować cały zakres prac jaki był planowany do wykonania w br.

Poniżej udostępnione zdjęcie obrazujące zaawansowanie prac na SP Nr 3 w Chmielniku.

Zdjęcie wyk. Kamil Baran

Inwestycje wodno-kanalizacyjne

Trwają prace związane z zadaniem inwestycyjnym pn. „Budowa odcinków sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągu na terenie miejscowości Chmielnik”.

W skład zamówienia wchodzi zadania:

- „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej Chmielnik – Kozia Góra wraz z przyłączami”,
- „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej Chmielnik – Zaganiańska wraz z przyłączami”,

- „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej Chmielnik – Niedybrze wraz z przyłączami”,

- „Rozbudowa wodociągu gminnego Chmielnik – Niedybrze wraz z przyłączami”.

Wykonawcą robót jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe KILBUD Barbara Bieniasz 37-127 Krzemienica 333. Wartość planowanych robót wynosi: 4 006 437,41 zł netto, 4 927 918,01 zł brutto. W III kwartale zakończono I etap prac tj. Budowę kanalizacji sanitarnej Chmielnik – Kozia Góra i Chmielnik – Zaganiańska. Mieszkańcy podłączeni do nowej sieci mogą korzystać i odprowadzać nieczystości do wykonanego systemu kanalizacyjnego. Obecnie trwają prace na odcinku kanalizacji i wodociągu Chmielnik – Niedybrze. Planowany termin zakończenia całości prac zgodnie z zawartą umową to sierpień 2024 r.

Równocześnie chcemy przekazać informację do zainteresowanych mieszkańców, że zakończone zostały prace projektowe niżej wymienionych zadań:

1. Dokumentacja projektowa rozbudowy sieci wodociągowej z przyłączami, zbiornikami wody i hydrofornią kontenerową – Chmielnik Jarząbki i Błędowa Tyczyńska,

2. Dokumentacja projektowa rozbudowy sieci wodociągowej z przyłączami, dla części miejscowości Błędowa Tyczyńska i Wola Rafałowska.

Gmina Chmielnik uzyskała zatwierdzenie dokumentacji projektowych i otrzymała stosowne pozwolenia na realizację. Zadania zostały przygotowane pod względem formalnym do realizacji. W chwili obecnej gmina Chmielnik przygotowuje procedurę przetargową celem wyboru wykonawcy rozbudowy sieci wodociągowej dla części miejscowości Błędowa Tyczyńska i Wola Rafałowska. Na pozostałą część inwestycji Gmina Chmielnik złożyła wniosek o dofinansowanie, który jest obecnie oceniany. Mamy nadzieję, że w okresie wiosennym otrzymamy stosowne promesy o przyznaniu środków finansowych, co pozwoli na realizację inwestycji.

Mamy nadzieję, że przedstawione krótkie informacje o głównych inwestycjach i remontach pozwolą Państwu na zobrazowanie jakie inwestycje i środki na ich realizację były wydatkowane w bieżącym roku. O kolejnych inwestycjach i remontach jakie będą realizowane w nadchodzącym 2024 roku będziemy informować w kolejnych numerach „Więści Gminnych z Chmielnika”.

Andrzej Ostrowski

Urząd Gminy Chmielnik

RENOWACJA KAPLICZEK NA TERENIE GMINY CHMIELNIK

Gmina Chmielnik przygotowuje się do realizacji kolejnego ważnego zadania inwestycyjnego, tym razem obejmującego renowację kapliczek przydrożnych.

Na obszarze gminy znajduje się niewiele zabytków. Do wojewódzkiego rejestru wpisane są zaledwie 4 obiekty, natomiast w gminnej ewidencji zabytków mamy ok. 20 kapliczek. Bardzo zły stan techniczny części z nich wymusza podjęcie natychmiastowych działań ratunkowych. Wiele już obiektów tego typu zniknęło z krajobrazu gminy, gdyż zmieniły się w ruiny, zostały zniszczone, rozkradzione lub straciły swój zabytkowy charakter. Na naszym terenie nie znajdziemy starych dworów, pałaców i innych zabytkowych obiektów wzbogacający krajobraz jak to ma miejsce na terenie innych samorządów, dlatego tak ważnym tematem jest ratowanie tych obiektów, które jeszcze możemy spotkać w miejscowościach gminy.

Projekt obejmuje kompleksową renowację 10 kapliczek na terenie 4 miejscowości (Chmielnik, Błędowa Tyczyńska, Wola Rafałowska i Zabratówka). Przeprowadzono gruntowny przegląd obiektów sakralnych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Wytypowano grupę kapliczek, których stan techniczny jest bardzo zły. Wszystkie te obiekty mają dużą wartość historyczną. W celu dobrego przygotowania do realizacji projektu dla wszystkich budowli sporządzono program prac konserwatorskich. Zakres

prac obejmie m.in.: wzmocnienie, stabilizację i odwodnienie fundamentów, renowację i uzupełnienie tynków, wzmocnienie murów, renowację stolarki okiennej i drzwiowej, konserwację i wymianę zniszczonych dachówek. Ważną częścią przedsięwzięcia będzie również impregnacja, renowacja i wykonanie polichromii zabytkowego wyposażenia kapliczek (figur, obrazów). W dwóch przypadkach zakres robót jest większy ponieważ obejmuje odbudowę większych obiektów - kapliczek domkowych. Ponadto w przypadkach szczególnie trudnych (lokalizacja w pasie drogowym) przewidziano przeniesienie obiektów w bezpieczne lokalizacje. W jednym przypadku renowacji ulegnie drewniana zabytkowa kapliczka nadrzewna. Uzupełnieniem projektu będzie zagospodarowanie przestrzeni wokół budowli (ulożenie opaski z kamienia naturalnego, wykonanie nasadzeń roślinnych oraz montaż tabliczek informacyjnych).

Wniosek pn. „Kompleksowa renowacja kapliczek na terenie Gminy Chmielnik” został pozytywnie rozpatrzony w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Promesa wstępna przyznaje 490 000,00 zł dotacji na realizację inwestycji, wartość kosztorysowa zadania wynosi 500 000,00 zł, wkład własny w wysokości 2 % kosztów zostanie pokryty ze środków budżetowych Gminy Chmielnik. Przedsięwzięcie tj. wszystkie roboty renowacyjne i budowlane zostaną zrealizowane w przyszłym, 2024 roku.

Marek Czarnota

Urząd Gminy Chmielnik

INWESTYCJE DROGOWE W 2024 ROKU

Rok 2024 będzie przełomowym okresem dla inwestycji drogowych na terenie naszej gminy. Zbliża się czas realizacji projektów obejmujących przebudowy dróg gminnych o rozmiarach przekraczających skalę podobnych przedsięwzięć w ubiegłych latach. Wszystko to będzie możliwe dzięki pozyskaniu bardzo dużych środków dotacyjnych na realizację projektów drogowych.

W październiku 2023 r. wniosek Gminy Chmielnik otrzymał akceptację w 8 edycji naboru do Rządowego Funduszu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych. Promesa wstępna przyznaje 6 650 000,00 zł dotacji na realizację inwestycji pn. „Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Chmielnik”, wkład własny samorządu ma wynieść 5% kosztów robót budowlanych. Przedsięwzięcie będzie obejmowało przebudowę odcinków 22 dróg gminnych publicznych i wewnętrznych o długości ok. 10 km. Drogi zostaną przebudowane w miejscowościach: Błędowa Tyczyńska (Zawodzie – 2 odcinki, Wielka Góra, Skalnica), Chmielnik (Buczniak, Zawodzie - 2 odcinki, Grabówka, Pańskie – 2 odcinki, Zaganianka - 3 odcinki, Lisi Kąt, Kozielec, Wielkopolska), Zabratówka (Pułanki – 2 odcinki, Kłapy, Markówki, Skalnica i zatoka autobusowa w centrum). Przyjęte założenia techniczne robót budowlanych gwarantują ich odporność na zjawiska powodziowe i intensywne użytkowanie (nawierzchnia bitumiczna, utwardzone pobocza, odcinkowe umocnienie rowów, wymiany przepustów, montaż barier energochłonnych, wprowadzenie nowej organizacji ruchu).

Drugą bardzo ważną inwestycją będzie przedsięwzięcie pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 108259R Zabratówka – Krzywa – Wola Rafałowska km 0+000 – 1+067 wraz z przebudową mostu i skrzyżowania drogi powiatowej nr 1396R”. Będzie to kluczowe dla miejscowości Wola Rafałowska zadanie drogowe. Wniosek Gminy Chmielnik

znalazł się na liście rankingowej zadań wybranych do dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na 2024 r. Na jego realizację samorząd pozyskał 2 627 061,00 zł dotacji, wartość kosztorysowa całości przedsięwzięcia wynosi 3 752 945,62 zł. Projekt przewiduje przebudowę całej drogi gminnej w miejscowości Wola Rafałowska wraz z przebudową skrzyżowania z drogą powiatową nr 1396R (odcinek dr. powiatowej), łącznie 1122 m. Projekt przewiduje również przebudowę mostu w ciągu tej drogi. Jest to jeden z głównych gminnych ciągów komunikacyjnych łączący drogę wojewódzką z drogą powiatową. Zakres robót drogowych obejmuje: wykonanie nawierzchni bitumicznej, wykonanie podbudowy, wykonanie przebudowy 2 skrzyżowań, wykonanie odcinka chodnika, wykonanie utwardzonych poboczy, przebudowę zjazdów w granicach pasa drogowego, odmulenie i umocnienie przydrożnych rowów oraz montaż oznakowania. Zakres robót mostowych zakłada przebudowę nienormatywnego mostu na obiekt mostowy o parametrach pozwalających na dopuszczenie do ruchu po nim samochodów ciężarowych. Przebudowany obiekt będzie jednoprzęsłowym obiektem o konstrukcji płytowej o podporach żelbetowych. Jego długość wyniesie 9,80 m, szerokość 11,10 m (jezdnia 6,80 m, chodnik 2,20 m). Przewidziano bitumiczną nawierzchnię obiektu. Robotami uzupełniającymi będzie umocnienie skarp i dna potoku narzutem kamiennym i opaską kamienną wykonaną bezpośrednio przy konstrukcji mostu.

Realizacja obu inwestycji będzie dużym wyzwaniem dla samorządu. Zarówno zakres, jak i wartość jest historycznie rekordowa. Termin realizacji przedsięwzięć został określony na 12 miesięcy od daty podpisania umowy na ich wykonanie. Postępowania przetargowe mające wyłonić wykonawców zostaną ogłoszone w pierwszych miesiącach 2024 r.

Marek Czarnota

Urząd Gminy Chmielnik

BUDOWA PARKINGU W CHMIELNIKU

Ważną inwestycją dla miejscowości Chmielnik zaplanowaną do realizacji w 2024 r. jest budowa parkingu. Przedsięwzięcie pn. „Budowa parkingu ogólnodostępnego wraz z zatoką postojową w Chmielniku” otrzymało akceptację w 8 edycji naboru do Rządowego Funduszu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych. Promesa wstępna przyznaje 1 275 000,00 zł dotacji na realizację projektu, wartość kosztorysowa zadania wynosi 1 500 000,00 zł, wkład własny w wysokości 15% kosztów zostanie pokryty ze środków budżetowych Gminy Chmielnik.

Inwestycja zlokalizowana będzie w centrum miejscowości Chmielnik (k. cmentarza parafialnego). Przedmiotem projektu jest budowa parkingu na 60 miejsc postojowych,

przebudowa krótkiego odcinka drogi wewnętrznej, przebudowa zjazdu oraz budowa zatoki autobusowej, kanalizacji deszczowej i remont przepustu w ciągu drogi powiatowej nr 1400R. W wyniku realizacji inwestycji obiekt zyska nową bardzo ważną współcześnie funkcję tj. parkingu park&ride, ponieważ częścią przedsięwzięcia jest budowa nowej zatoki autobusowej, a co za tym idzie zostanie tam zlokalizowany nowy przystanek autobusowy.

Projekt techniczny obejmuje wykonanie;

- miejsc postojowych 5 x 2,5 m – 56 szt., 5 x 3,6 m – 4 szt., (płyty ażurowe),
- drogi dojazdowej, zjazd (beton asfaltowy),
- zatoki autobusowej (beton asfaltowy, kostka brukowa),
- umocnienia skarp (płyty ażurowe),
- zagospodarowania terenu zielonego.

Marek Czarnota

Urząd Gminy Chmielnik

ZŁOTE GODY W GMINIE CHMIELNIK

W bieżącym roku w tutejszym Urzędzie Stanu Cywilnego 5 par małżeńskich z terenu naszej Gminy odznaczonych zostało medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

Są to Państwo:

- Czesława i Jan Sroka;
- Krystyna i Bolesław Madera;
- Danuta i Marian Trojanowski;
- Stefania i Józef Czarnota;
- Aleksandra i Tadeusz Płodzień

Jubilanci obchodzący swoje Złote Gody otrzymali Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przyznane przez

Prezydenta RP. Aktu dekoracji medalami w imieniu Prezydenta RP dokonał Wójt Gminy - Pan Krzysztof Grad. W uroczystościach udział brali Pani Grażyna Małgorzata Drażek- Przewodnicząca Rady Gminy Chmielnik, Zastępca Wójta Gminy - Pani Magdalena Wdowik-Reczek oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego - Pani Agata Bolanowska.

Jubileusz Długoletniego Pożycia Małżeńskiego należy do uroczystości, w których uczestniczenie jest wielkim zaszczytem. Złote Gody to wyjątkowe święto w związku małżeńskim, tak jak niezwykli są ludzie, którzy przeżyli razem pół wieku. Te wspólnie przeżyte lata to symbol miłości, wzajemnego szacunku i zrozumienia, a także trwałości rodziny. Taka Rocznicza to szczególna okazja, aby się zatrzymać i spojrzeć wstecz, na to co zostało osiągnięte przez 50 lat wspólnego życia. Jest to odznaczenie, na które pracuje

się najdłużej, bo aż 50 lat. Spędzić razem pół wieku to wyraz prawdziwej miłości. Trzeba takiej, żeby pokonać wszelkie trudności razem, mimo różnych charakterów, różnicy zdań, pasji, marzeń, oczekiwań. Podczas uroczystości nie zabrakło wspomnień, śmiechu, wzruszeń oraz rozmów o sposobach na udane małżeństwo.

Wszystkim Jubilatam składamy serdeczne gratulacje i wyrazy uznania. Gratulujemy tak długiego, zgodnego i szczęśliwego pożycia małżeńskiego i życzymy długich lat w zdrowiu i wzajemnej miłości.

Agata Bolanowska

Urząd Stanu Cywilnego w Chmielniku

PROJEKT WYMIANY STARYCH KOTŁÓW NA NOWE DOBIEGŁ KOŃCA

W październiku br. zakończyliśmy montaż urządzeń grzewczych w ramach projektu „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF”. Przedsięwzięcie współfinansowane było ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III, Czysta energia, Działanie 3.3 Poprawa jakości powietrza, Poddziałanie 3.3.3 Realizacja planów niskoemisyjnych – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Projekt miał charakter partnerski: Liderem było Stowarzyszenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, a Partnerami 10 gmin należących do ROF: Boguchwała, Chmielnik, Czarna, Głogów Małopolski, Krasne, Łańcut, Miasto Łańcut, Rzeszów, Trzebownisko i Tyczyn, na terenie których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń pyłu zawieszonego PM10 wynikające z Programu

Ochrony Powietrza dla strefy podkarpackiej.

Realizacja inwestycji miała na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, modernizację

źródeł ciepła oraz zwiększenie liczby gospodarstw korzystających z niskoemisyjnych źródeł ciepła.

Całkowita wartość projektu to 33 186 251,12 zł, wartość dofinansowania wyniosła: 25 402 744,62 zł.

Projekt skierowany był głównie do odbiorców indywidualnych – właścicieli prywatnych budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych, ale również do spółdzielni czy wspólnot mieszkaniowych. Wymiana pieców w ramach programu realizowanego przez ROF była korzystna dla mieszkańców pod kątem dofinansowania, wyniosło ono bowiem 85 % kosztów kwalifikowanych. Stąd też projekt cieszył się dużym zainteresowaniem. W ramach inwestycji zainstalowano łącznie 1038 kotłów gazowych kondensacyjnych, 117 kotłów na biomasę oraz wbudowano/przebudowano 701 wymienników ciepła sieciowego (miasta: Rzeszów i Łańcut).

Realizacja projektu początkowo napotkała spore trudności związane z wyłonieniem wykonawcy, który podjąłby się realizacji tak dużego zamówienia. Przypomnijmy, nabór wniosków do projektu rozpoczął się w 2020 roku. Wykonawca wyłoniony w drodze przetargu po podpisaniu umowy rozpoczął przygotowania do realizacji inwestycji. Przeprowadzono inwentaryzację i prace projektowe, pierwsze kotły gazowe miały zostać wymienione w 2021 roku. Niestety z przyczyn niezależnych od Zamawiającego konieczny był wybór nowej firmy, co wiązało się z kolejną, trwającą kilka miesięcy procedurą przetargową. Nowy przetarg został ogłoszony końcem 2021 roku. Wykonawca, który złożył najniższą ofertę wycofał się tuż przed podpisaniem umowy. Finalnie do realizacji przedsięwzięcia wybrano firmę Flexipower Group z Pabianic. W połowie 2022 roku rozpoczęły się intensywne działania zmierzające do wymiany urządzeń grzewczych.

Pierwsze kotły gazowe u mieszkańców naszej gminy zostały zamontowane we wrześniu 2022 r., a całkowita realizacja inwestycji zakończyła się w październiku br. W ramach projektu „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF” w Gminie Chmielnik zamontowano 49 kotłów na gaz oraz 4 kotły na biomasę. Wartość projektu dla gminy wyniosła 1 213 026,32 zł, w tym dofinansowanie: 935 407,15 zł.

Monika Chuchla

Urząd Gminy Chmielnik

KOLOR WORKÓW I POJEMNIKÓW NA ODPADY KOMUNALNE MA ZNACZENIE!

Przypominamy, że segregacja odpadów komunalnych jest obowiązkowa i dotyczy każdego właściciela nieruchomości. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. 2021 r. poz. 906) na terenie Polski obowiązuje jednolity system segregacji odpadów, co oznacza, iż wytworzone odpady należy dzielić na poszczególne frakcje, jak również umieszczać je w workach (lub pojemnikach) określonego koloru, tj.:

- w worku koloru żółtego - należy gromadzić odpady z metalu i tworzyw sztucznych,
- w worku koloru niebieskiego – należy gromadzić odpady z papieru,
- w worku koloru zielonego - należy gromadzić odpady ze szkła,
- w worku lub pojemniku koloru brązowego – należy gromadzić bioodpady,
- w worku lub pojemniku koloru czarnego – należy gromadzić pozostałości po segregacji.

Aby ułatwić sobie segregację na co dzień zachęcamy do korzystania z darmowej aplikacji **EcoHarmonogram**, która posiada m. in. wyszukiwarkę odpadów, przypomina o terminach płatności czy terminach odbioru odpadów.

Andżelika Marciniak

Urząd Gminy Chmielnik

DOTACJA Z WFOŚiGW W RZESZOWIE NA USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Miło nam poinformować, że w bieżącym roku Gmina Chmielnik zakończyła realizację zadania polegającego na „**Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Chmielnik**” unieszkodliwiając aż **281,27 ton** odpadów zawierających azbest.

Zadanie zostało wykonane dzięki wsparciu finansowemu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w ramach programu priorytetowego „Usuwanie odpadów azbestowych Część 1) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodnie z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”.

Łączny koszt zrealizowanego zadania wyniósł **146.544,08 zł**. Zgodnie z umową dofinansowania zawartą w dniu 26 lipca 2023 r., Nr 7775/2023/OZ/R/DA pomiędzy

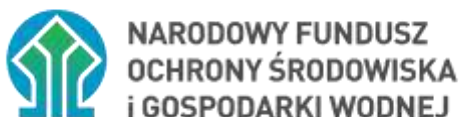
Gminą Chmielnik a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, otrzymaliśmy dotację w kwocie 119.987,70 zł odpowiednio: 105 871,50 zł z NFOŚiGW oraz 14.116,20 zł z WFOŚiGW w Rzeszowie. Pozostałe środki w kwocie 26.556,38 zł pochodziły z budżetu gminy.

Prace w terenie realizowane były w terminie od 31 sierpnia do 15 października 2023 roku. Wykonawcą zadania była firma REVOL Sp. z o. o., ul. Św. Teresy 106/10, 91-341 Łódź oraz firma DELTA Tomasz Wejman, 24-130 Końskowola, ul. Kurowska 118. Zebrane odpady zostały unieszkodliwione poprzez ich złożenie na składowisku odpadów w Rawie Mazowieckiej i Tuczępach.

Dziękujemy właścicielom nieruchomości, którzy skorzystali w tym roku z dofinansowania za dobrą współpracę i wkład w poprawę jakości środowiska.

Lidia Urbaś

Urząd Gminy Chmielnik

PROGRAM „CZYSTE POWIETRZE” - OD CZEGO ZACZAĆ?

1 krok – zapoznanie się z warunkami programu i określenie zakresu prac

Warunkiem udziału w programie jest wymiana starego nieefektywnego źródła ciepła na nowe lub posiadanie kotła spełniającego wymagania programu.

W ramach dofinansowania można wymienić kocioł na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, wykonać instalację co i cwu, wykonać ocieplenie budynku mieszkalnego, stropu, fundamentu, wymienić okna, drzwi zewnętrzne czy bramę garażową (jeżeli jest w bryle budynku mieszkalnego), zamontować wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła i mikroinstalację fotowoltaiczną.

Wykaz urzędów i materiałów znajduje się na portalu Beneficjenta w zakładce lista zielonych urzędów i materiałów <https://beneficjent.wfosigw.rzeszow.pl/>

2 krok – wybranie zaświadczenia o dochodach z GOPS-u (ważne 3 m-ce)

We wniosku ujmujemy osoby, które wspólnie w danym budynku tworzą gospodarstwo domowe.

Wysokość dofinansowania zależy od dochodów:

podstawowy poziom dofinansowania – 30 % (do 66 000 zł + 1 200 zł audyt energetyczny), jeżeli dochód wnioskodawcy nie przekracza 135 tys. zł.

podwyższony poziom dofinansowania – 60% (do 99 000 zł + 1 200 zł audyt energetyczny), jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym:

- jednoosobowym nie przekracza 2 651 zł,
- wieloosobowym nie przekracza 1 894 zł.

najwyższy poziom dofinansowania – 90% (do 135 000 zł + 1 200 zł audyt energetyczny), jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym:

- jednoosobowym nie przekracza 1 526 zł,
- wieloosobowym nie przekracza 1 090 zł.

3 krok – wykonanie audytu energetycznego (opcjonalnie)

Wykonanie audytu energetycznego przez audytora pozwoli uzyskać kompletną informację o potrzebach budynku (dobranie odpowiedniego źródła ciepła, potrzebie wymiany okien lub drzwi, docieplenia ścian budynku, stropu itp.).

Należy pamiętać, że zwrot kosztów za audyt następuje w końcowym wniosku o płatność pod warunkiem wykonania prac zgodnie ze sporządzonym przez audytora dokumentem podsumowującym

audyt.

4 krok – złożenie wniosku o dofinansowanie

Wniosek można złożyć samodzielnie rejestrując się a następnie logując na stronie <https://gwd.nfosigw.gov.pl/> lub korzystając z punktów konsultacyjno-informacyjnych w urzędzie gminy.

Niezbędne dokumenty do złożenia wniosku:

- nr księgi wieczystej lub inne dokumenty potwierdzające własność budynku;
- zgoda właścicieli/współwłaścicieli budynku na realizację przedsięwzięcia;
- zgodę współmałżonka na zaciąganie zobowiązań w ramach umowy o dofinansowanie;
- zaświadczenie o dochodach wydane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na zamieszkanie wnioskodawcy (podwyższony lub najwyższy poziomu dofinansowania) lub PIT (podstawowy poziom);
- umowę/ umowy z wykonawcami, jeżeli wniosek dotyczy dotacji z prefinansowaniem (max 3 umowy);
- numer telefonu oraz adres e-mailowy wnioskodawcy, który ułatwi kontakt;

5 krok – realizacja zadania

Wykonanie prac, zebranie dokumentacji niezbędnej do rozliczenia (faktury, protokoły odbioru prac, dokumentacja uzupełniająca typu karta produktu, certyfikat materiału, potwierdzenie zełomowania starego kotła).

6 krok – złożenie wniosku o płatność

Po zakończeniu prac należy pamiętać o złożeniu wniosku o płatność. Można złożyć max 3 wnioski.

7 krok – wypłata dofinansowania

Źródło: <https://czystepowietrze.gov.pl/wez-dofinansowanie/>

INFORMACJA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKAŁYCH WYTWARZAJĄCYCH ODPADY KOMUNALNE.

Wójt Gminy Chmielnik przypomina, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1469 z późn. zm.) właściciele nieruchomości niezamieszkałych, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości odpadów komunalnych i nie są obowiązani do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, zobowiązani są do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę odbierającego odpady od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, poprzez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za tę usługę.

Do nieruchomości niezamieszkałych, czyli takich, na których nikt nie mieszka, a wytwarzane są odpady komunalne zalicza się np. lokale handlowe, usługowe, produkcyjne, warsztaty, sklepy itp.

Umowy na odbiór odpadów komunalnych należy zawierać wyłącznie z przedsiębiorcami posiadającymi na terenie Gminy Chmielnik wpis do rejestru działalności regulowanej. Informację o podmiotach posiadających wpis są dostępne na stronie internetowej bip.chmielnik.pl w zakładce: Gospodarka odpadami komunalnymi → Rejestr działalności regulowanej.

W przypadku, gdy nieruchomość posiada dwie części: jedną przeznaczoną na cele mieszkaniowe, a drugą na działalność gospodarczą, właściciel nieruchomości zobowiązany jest do:

uiszczenia opłaty do gminy – zgodnie ze złożoną deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za część nieruchomości na której zamieszkuje mieszkańcy,

indywidualnego zawarcia umowy na odbiór odpadów z podmiotem uprawnionym – na część nieruchomości na której prowadzona jest działalność gospodarcza.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, artykułem 6 ust. 1c wprowadziła obowiązek, że umowy na odbiór odpadów komunalnych muszą zapewniać odbiór wszystkich frakcji odpadów, zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie selektywnego zbierania frakcji odpadów oraz w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

W związku z tym umowa, której postanowienia nie zapewniają odbioru frakcji (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady) winna zostać niezwłocznie dostosowana do obowiązujących wymagań.

Lidia Urbaś

Urząd Gminy Chmielnik

ZINTEGROWANY SYSTEM OGRANICZANIA NISKIEJ EMISJI

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków to element Zintegrowanego Systemu Ograniczania Niskiej Emisji tzw. ZONE. System wystartował 1 lipca 2021 roku i do 30 czerwca 2022 roku trwała akcja samospisu właścicieli i zarządców nieruchomości dotycząca zamontowanych i eksploatowanych źródeł ciepła uruchomionych przed 1 lipcem 2021 roku.

Obecnie w bazie Systemu ZONE znajdują się przede wszystkim informacje dotyczące tego, czym są ogrzewane budynki i lokale. Kolejnym etapem budowy Systemu ZONE jest moduł inwentaryzacji budynku, który ma umożliwić zbieranie dodatkowych danych dotyczących budynków oraz ich stanu technicznego, w tym m.in. grubości ścian, średniej temperatury pomieszczeń ogrzewanych w sezonie grzewczym.

Docelowo System ZONE będzie się składał z pakietu usług, które pozwolą obywatelom i przedsiębiorcom spełnić ich ustawowe obowiązki w sposób łatwy, szybki i przyjazny. Dzięki tym usługom obywatel będzie mógł, w dogodny dla siebie sposób, złożyć nową deklarację dotyczącą źródeł ciepła i źródeł spalania paliw lub sprawdzić dotychczasową, zamówić przegląd kominiarski, czy inwentaryzację budynku. W wyniku inwentaryzacji system wygeneruje

uproszczony audyt termooenergetyczny oraz zaproponuje działania, które można podjąć, aby polepszyć efektywność energetyczną budynku. Ponadto na portalu Systemu ZONE będą się znajdować informacje z jakiego wsparcia można skorzystać, by przeprowadzić termomodernizację nieruchomości.

Pozyskane w ten sposób dane stworzą unikatową bazę danych dotyczących emisyjności budynków. Baza ta będzie cennym narzędziem w procesie planowania i realizowania polityki niskoemisyjnej, pozwoli precyzyjniej planować działania naprawcze, których celem będzie dbałość o stan zdrowia obywateli poprzez poprawę jakości powietrza.

Więcej informacji o Systemie ZONE możemy znaleźć na stronie internetowej <https://zone.gunb.gov.pl/>

Jednocześnie przypominamy, właścicielom i zarządcom nieruchomości, którzy po złożeniu deklaracji o źródłach ciepła i źródłach spalania dokonali wymiany źródła ciepła o obowiązku złożenia nowej deklaracji. Można to zrobić internetowo logując się do systemu lub osobiście w Urzędzie Gminy Chmielnik, pokój nr 5 (parter).

Andżelika Marciniak

Urząd Gminy Chmielnik

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH W I PÓŁROCZU 2024 R.

Data zbiórki	Rodzaj odbieranych odpadów	Data zbiórki	Rodzaj odbieranych odpadów
2 styczeń	- pozostałe odpady zmieszane	9 kwiecień	- pozostałe odpady zmieszane
	- bioodpady stanowiące odpady komunalne		- bioodpady stanowiące odpady komunalne
	- metale i tworzywa sztuczne		- metale i tworzywa sztuczne
	- papier		- papier
	- szkło		- szkło
16 styczeń	- pozostałe odpady zmieszane	23 kwiecień	- pozostałe odpady zmieszane
	- bioodpady stanowiące odpady komunalne		- bioodpady stanowiące odpady komunalne
	- metale i tworzywa sztuczne		- metale i tworzywa sztuczne
	- popiół		- popiół
30 styczeń	- pozostałe odpady zmieszane	7 maj	- pozostałe odpady zmieszane
	- bioodpady stanowiące odpady komunalne		- bioodpady stanowiące odpady komunalne
	- metale i tworzywa sztuczne		- metale i tworzywa sztuczne
	- papier		- papier
13 luty	- pozostałe odpady zmieszane	21 maj	- szkło
	- bioodpady stanowiące odpady komunalne		- pozostałe odpady zmieszane
	- metale i tworzywa sztuczne		- bioodpady stanowiące odpady komunalne
	- papier		- metale i tworzywa sztuczne
	- szkło		- popiół
27 luty	- pozostałe odpady zmieszane	4 czerwiec	- pozostałe odpady zmieszane
	- bioodpady stanowiące odpady komunalne		- bioodpady stanowiące odpady komunalne
	- metale i tworzywa sztuczne		- metale i tworzywa sztuczne
- popiół	- papier		
12 marzec	- pozostałe odpady zmieszane	18 czerwiec	- szkło
	- bioodpady stanowiące odpady komunalne		- pozostałe odpady zmieszane
	- metale i tworzywa sztuczne		- bioodpady stanowiące odpady komunalne
	- papier		- metale i tworzywa sztuczne
	- szkło		- odzież i tekstylia
26 marzec	- pozostałe odpady zmieszane	Odpady komunalne należy wystawiać zgodnie z harmonogramem, przy trasie zbiórki, najpóźniej do godz. 7:00	
	- bioodpady stanowiące odpady komunalne		
	- metale i tworzywa sztuczne		
	- odzież i tekstylia		
	- popiół		

Zbiórka pozostałych odpadów selektywnie zebranych odbędzie się w godzinach od 8:00 do 17:00 w wyznaczonym punkcie odbioru, tj.

- * Chmielnik (baza gminy - obok sklepu Delikatesy Centrum w Chmielniku)
- 21 maja - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony
- 9 maja - meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady pochodzące z remontów oraz chemikalia będące odpadami niebezpiecznymi
- * Błędowa Tyczyńska (plac naprzeciw kościoła)
- * Wola Rafałowska (parking przy Placu Arena)
- * Borówki (plac przy Domu Ludowym)
- * Zabratówka (plac przy Domu Ludowym)
- 10 maja - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony
- 23 maja - meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady pochodzące z remontów oraz chemikalia będące odpadami niebezpiecznymi

ZAGOSPODAROWANIE CENTRÓW MIEJSCOWOŚCI

Centrum każdej miejscowości ma ważne znaczenie dla społeczności lokalnej. Tutaj zazwyczaj są położone budynki użyteczności publicznej, tutaj skupia się aktywność mieszkańców.

Trzy organizacje pozarządowe Ochotnicza Straż Pożarna w Zabratówce, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Wsi Błędowa Tyczyńska "Razem" i Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Wola Rafałowska "Nasza Wola" zrealizowały trzy projekty, których celem było zagospodarowanie i upiększenie centrów miejscowości. Wszystkie inwestycje uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych.

Przedsięwzięcie pn. „Budowa elementów małej architektury w centrum miejscowości Zabratówka” zostało wykonane przez OSP Zabratówka i obejmowało zagospodarowanie terenu położonego obok szkoły podstawowej. Przebudowano kompleks obejmujący plac zabaw, ścieżkę edukacyjną (przyrodniczą), kopiec/pomnik i chodnik.

Zakres zadania objął:

a) dostawę i montaż urządzeń placu zabaw, ścieżki edukacyjnej, małej architektury:

- kasjopeja - plac zabaw,
- karuzela pszczołka – plac zabaw,
- tablice edukacyjne – ścieżka edukacyjna,
- kostki wiedzy – ścieżka edukacyjna,
- tablica informacyjno-turystyczna,
- ławki – mała architektura,
- stojak na rowery - mała architektura,
- kosze na śmieci – mała architektura,
- b) przebudowę ogrodzenia placu zabaw,
- c) odnowienie placu zabaw,
- d) modernizację kopca – pomnika,
- e) przebudowę alejki z kostki brukowej,

f) zagospodarowanie przestrzeni zielonej wraz z wykonaniem nasadzeń.

Wartość uzyskanego dofinansowania wyniosła 80 000,00 zł.

Stowarzyszenie z Błędowej Tyczyńskiej zrealizowało projekt pn. „Budowa obiektów małej architektury w centrum miejscowości Błędowa Tyczyńska”. Przedmiotem inwestycji było zagospodarowanie przestrzeni pomiędzy budynkiem OSP, a oddziałem przedszkolnym poprzez przebudowę kompleksu obejmującego plac zabaw oraz części rekreacyjnej wraz z ławeczkami.

Zakres zadania objął:

a) dostawę i montaż następujących urządzeń placu zabaw oraz małej architektury:

- zestaw zabawkowy Mały Alpinista
- karuzela pszczołka
- huśtawka BNS Robinia
- tablice informacyjno-turystyczna,
- dwie ławki
- kosze na śmieci

b) przebudowę ogrodzenia placu zabaw,

c) odnowienie placu zabaw,

d) przebudowę chodnika/placu przy ogrodzeniu,

e) zagospodarowanie przestrzeni zielonej.

Wartość uzyskanego dofinansowania wyniosła 60 000,00 zł.

Stowarzyszenie „Nasza Wola” zrealizowało przedsięwzięcie pn. „Budowa obiektów małej architektury na placu „Arena” w Woli Rafałowskiej”. Przedmiotem projektu było zagospodarowanie centrum miejscowości Wola Rafałowska poprzez przebudowę i budowę obiektów małej architektury. Miejscem wybranym na lokalizację projektu była działka położona przy kompleksie rekreacyjnym „Arena”.

Zakres zadania objął:

a) budowę drewnianej wiaty z grillowiskiem,

b) przebudowę boiska do piłki plażowej,

c) wykonanie części ogrodzenia panelowego.

Wartość uzyskanego dofinansowania wyniosła 60 000,00 zł. Była to następna inicjatywa Stowarzyszenia na tym obiekcie, poprzednio wybudowano plac zabaw i siłownię zewnętrzną.

Wszystkie w/w operacje miały na celu rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej i prozdrowotnej i były współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dotacje zostały przyznane w konkursach ogłoszonym przez LGD Dolina Strugu w Tyczynie. Warto podkreślić, że były to kolejne tego typu projekty zrealizowane na naszym terenie dzięki działalności i pośrednictwu lokalnej grupy działania.

Organizacje pozarządowe z terenu naszej gminy coraz częściej samodzielnie realizują różne projekty finansowane ze środków zewnętrznych, w tym projekty infrastrukturalne. Jest to bardzo pozytywny trend, który z jednej strony aktywizuje społeczność lokalną, a z drugiej wspomaga samorząd w wykonywaniu inicjatyw publicznych, ważnych dla poszczególnych miejscowości.

Marek Czarnota
Urząd Gminy Chmielnik

ZIMA NIE TAKA ZŁA

Pies mieszkający poza domem, w budzie lub kojcu, wymaga w okresie zimowym jeszcze więcej naszej uwagi. Jeśli już „musi” zostać na dworze, zapewnimy mu dużą dawkę aktywności, która pozwoli psu się rozgrzać i zwiększy odporność na niskie temperatury.

Sprawmy naszemu pupilowi porządną, szczelną i ocieploną budę (np. styropianem), która nie powinna stać bezpośrednio na ziemi – musi mieć podest. Idealnie, gdyby miała przedsionek, a u wejścia kotarę z koca lub wykładziny – dodatkową barierę dla mroźnego wiatru. W środku najlepiej sprawdza się słoma, którą trzeba co jakiś czas wy-

mieniać lub specjalne maty do stosowania na zewnątrz. Należy unikać koców i ubrań, gdyż zbyt szybko nasiąkają wodą. Poza tym wielkość budy powinna być dobrana do rozmiaru czworonoga. Pies powinien móc w niej swobodnie stanąć, ale musi być też na tyle mała, aby był w stanie ogrzać ją własnym ciałem.

Pamiętajmy, że zimą dostęp do świeżej wody i przynajmniej jeden ciepły posiłek w ciągu dnia to podstawa. Jedzenie powinno być treściwe, wysokokaloryczne, gdyż pies mieszkający na zewnątrz potrzebuje większej ilości energii niż pupil mieszkający w domu.

Gdy przyjdą naprawdę duże mrozy, wpuśćmy psa do cieplejszego pomieszczenia, choćby na noc, kiedy jest najzimniej. Psy stare i schorowane bezwzględnie powinny przeczekać zimę w ciepłym miejscu. Pamiętajmy również, że zwierzak mieszkający w budzie, tak samo jak każdy inny, potrzebuje towarzystwa. Pozostawiony sam sobie będzie tęsknił!

Nie tylko przed psami trudy zimy. Koty lubią ciepło chyba jeszcze bardziej. Moje spędzają chłodną porę przyklejone do grzejników. Tylko w cieplejsze dni wystawiają nosy do ogrodu.

Jest wiele sposobów, dzięki którym możemy ułatwić pupilom przetrwanie zimnych dni.

Barbara Sebzda-Kwoka

Urząd Gminy Chmielnik

ZIMOWE UTRZYMANIE DRÓG W SEZONIE 2023/2024

Informujemy, że za odśnieżanie i zapewnienie przejezdności dróg zimą odpowiada ich zarządca. Na terenie Gminy Chmielnik występują drogi prywatne, gminne, powiatowe i droga wojewódzka. Nie jest więc tak, że za wszystkie odpowiada gmina.

Zarządcą w odniesieniu do dróg prywatnych jest właściciel nieruchomości, dróg gminnych jest samorząd gminy, drogi powiatowe są w utrzymaniu Powiatu Rzeszowskiego, natomiast droga wojewódzka w utrzymaniu Województwa Podkarpackiego. Zatem, za utrzymanie poszczególnych kategorii dróg, odpowiadają różne podmioty.

Obowiązek zaś odśnieżania chodnika leżącego bezpośrednio przy granicy nieruchomości należy do właściciela tej nieruchomości, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Na terenie Naszej Gminy zimowym utrzymaniem dróg gminnych zajmują się pracownicy urzędu gminy. Podpisana została również umowa z firmą **WZPHU "MAZUR" - TOMASZ MAZUR, 37-112 Kosina 995** do prowadzenia prac związanych z zimowym utrzymaniem dróg, które polegają na ich odśnieżaniu oraz zwalczaniu śliskości zimowej i gołoledzi poprzez posypywanie odpowiednią mieszanką.

Zgłoszenia i uwagi dot. zimowego utrzymania należy kierować do zarządców dróg:

- **gminnych** - Urząd Gminy Chmielnik Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej, tel. 17 230 40 59 lub 781 311 222
- **powiatowych** - Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie, tel. 17 863 61 34
- **wojewódzkiej** - Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich - Rejon w Łańcucie, tel. 17 225 26 66

Usunięcie śniegu i śliskości dróg w odpowiednim czasie, jest ogromnym wyzwaniem dla służb drogowych. Pracownicy, którzy wykonują zimowe utrzymanie dróg dokładają wszelkich starań, aby zapewnić nam bezpieczne korzystanie z dróg. Dlatego prosimy o wyrozumiałość, zachowanie ostrożności i dostosowanie prędkości do warunków panujących na drogach.

Lidia Urbaś

Urząd Gminy Chmielnik

Oświata i kultura

W PODRÓŻY DO KOŁA ŚWIATA

A dokładnie „60tka Dookoła Świata”, czyli kulturalne, kulinarne i muzyczne kobiece podróże.

Był to projekt, który realizowaliśmy od sierpnia dzięki niezawodnemu programowi Działaj Lokalnie.

Pierwsza wyprawa – kierunek Grecja. Słyszac to słowo nasza wyobraźnia podsuwa nam wiele skojarzeń: słońce, lazurowa woda, dźwięki buzuki, antyczna kultura, ojczyzna wspaniałych filozofów, matematyków, odkrywców, artystów, monumentalne budowle, wspaniałe eposy, tragedie grane w amfiteatrach, igrzyska i znana nam wszystkim mitologia, do której ciągle się odwołujemy. Tylko jedno słowo, które skrywa takie bogactwo.

Trzeba było dużego wysiłku by nie ruszając się z miejsca wytworzyć taki klimat i poczuć tchnienie Grecji. W sukurs przyszła nam jedna z uczestniczek projektu, Pani Marzena, która zaproponowała warsztaty tworzenia medalionów odwołujących się do greckiej ceramiki. Ta ostatnia była początkowo bardzo ważną gałęzią handlu i przemysłu, stopniowo przeradzając się w sztukę. To dzięki jej trwałości tak wiele dzisiaj wiemy o tym antycznym świecie. Praca z gliną ma również znaczenie symboliczne, jest powrotem do naszych korzeni. Podczas warsztatów uczestniczki formowały medale, wykazując się precyzją ozdobiły, a po wyschnięciu polakierowały. Efekt końcowy był zachwycający, każda z Pań ma pamiątkę z naszej „podróży”, w dodatku własnoręcznie wykonaną. Jednak kultura to nie tylko sztuka, to także kuchnia, muzyka i codzienne życie. Na jeden wieczór biblioteka straciła polski charakter. Słychać było tylko grecką muzykę, zapachniało oliwkami, czosnkiem, oliwą i dojrzewającymi w słońcu owocami. A wisienką na tym kulturalnym torcie z podróży była Zorba, taniec niełatwy, ale grupa projektowa niezrażona po stokroć powtarzała kroki głośno krzycząc OPA!

Drugim punktem na mapie były Hawaje - archipelag stanowiący prawdziwy raj na ziemi, słynący nie tylko z pięknych plaż i błękitnego oceanu, ale również z bogatej kultury i tradycji. To miejsce, gdzie słońce jest niezwykle obecne, malując niebo odcieniami pomarańczy o wschodzie i fioletami o zachodzie. Symbolem wysp są kwiatowe wieńce zwane lei, wręczane gościom w ramach powitania. Wypłatanie są z różnorodnych kwiatów, którymi Hawaje są przepelnione. Każdy wieniec odmienia osobę która go nosi i nadaje aromatycznego uroku każdej chwili spędzonej nie tylko na wyspie. Równie charakterystyczny dla tego zakątka świata jest taniec hula. Przekazywany z pokolenia na pokolenie, jest opowieścią o historii i naturze Hawajów. Taniec ten wykonuje się z wdziękiem i gracją. To rytualne piękno ma także głębokie znaczenie kulturowe, oddaje hołd przyrodzie, morzu, słońcu, niebu, rybowi, kwiatom, ale też opowiada o ważnych wydarzeniach dla mieszkańców. Hawaje to nie tylko miejsce na mapie, to kraina, gdzie natura splata się z kulturą, gdzie słońce, kwiaty lei i taniec hula tworzą niezapomnianą symfonię barw, zapachów i historii. Hawaje to poniekąd stan umysłu.

Zadanie uczestników polegało na tym aby chociaż w minimalnym stopniu, wszystkimi zmysłami poczuć klimat tego odległego miejsca. Nie mamy aż tyle kwiatów późną jesienią dlatego nasze wieńce lei, powstały z kolorowych wstążek, ale dzięki temu będą bardziej trwałe. Drugi punkt to smaki i tu na stole pojawiły się zupa dyniowa z anansem, hawajski pudding kokosowy – hauia i napój tepache na bazie ananasa. Gdy kubki smakowe i wzrokowe doznały zaspokojenie przyszedł czas na naukę tańca hula, w którym wszystko „pływa”, biodra i ręce imitując tym samym przyływy i odpływy oceanu.

Po wypiarzarskich przygodach wróciliśmy do równie słonecznej Hiszpanii, która może poszczycić się tym, że ma jako kraj najwięcej kawiarni i restauracji na świecie przypadających na jednego mieszkańca, język hiszpański jest drugim najbardziej popularnym na naszym globie, każdy jej mieszkaniec ma dwuczłonowe nazwisko i uwielbia piłkę nożną, a Hiszpanie jak Dali, Picasso, Gaudi czy Goya, wnieśli ogromny wkład w sztukę. Ale pierwsze skojarzenia z Hiszpanią to oczywiście korrida, festiwal La Tomatina, czyli pomidorowa bitwa, flamenco, cudowne plaże i wszechobecna czerwień. To także energia, ekspresja, nieustający słowotok, bo Hiszpanie naprawdę dużo i szybko mówią, ognisty temperament i wszechobecny dźwięk hiszpańskich gitar.

Naszym Paniom Hiszpania kojarzy się z kolorowymi wachlarzami, dlatego podczas warsztatów powstały kolorowe dzieła sztuki własnoręcznie wykonane i jak przystało na ciepły kraj kwiatami ozdobione. Ale to nie koniec słońca, było ono również na talerzu w paelli, daniu z ryżu i owoców morza, których w na Półwyspie Iberyjskim jest dostatek. Prawda że od razu bardziej egzotycznie?

Wracając do Polski grzechem byłoby nie zahaczyć o Włochy, a dokładnie o piękną i zmysłową Wenecję, gondolowe miasto, które słynie w całym świecie z weneckich masek, Placu Świętego Marka i oczywiście rejsów gondolą, romantycznych, szczególnie gdy się jest zakochanym. To miasto które nigdy nie zastyga, fantazja artystów ale również zwyczajnych ludzi. Nas zachwyciły oczywiście maski, a z uwagi na zbliżający się termin Seniorivalu, maski musiały być wykonane i już. Wsparciem podobnie jak przy poprzednich warsztatach była dla naszych uczestniczek nasza biblioteczna koleżanka Agnieszka, która krok po kroku podpowiadała jak wykonać zmysłową i pełną uroku maskę, która po pierwsze zachwyci, a po drugie pozwoli pozostać tajemniczą. Każda z Pań miała inny pomysł na to zadanie, zrobiło się kolorowo, twórczo i oczywiście romantycznie.

Ostatnim punktem na tej podróźnicznej mapie był Meksyk. Kraj, w którym znajdziemy mieszankę kultury hiszpańskiej, indiańskiej i karaibskiej. Słynie z ostrej papryczki, czekolady, kukurydzy i tequili. Chociaż nie mamy takich skojarzeń to jest również w czołówce producentów kawy organicznej ze względu na swój klimat i to tu możemy zwiedzić największą objętościowo piramidę na świecie w mieście Cholula. Ale każdy kraj to również jego mieszkańcy, a Meksykanie lubią muzykę, dobrą zabawę, dlatego tak popularne są orkiestry zwane mariachi, które wyrosły na kulturze ludowej, charakteryzują ich bajeczne kolorowe stroje i oczywiście ogromne sombrera. Jednak ponad wszystko cenią sobie rodzinę.

W naszym projektowym gronie my też jesteśmy jak jedna wielka Rodzina i pod okiem jednej z jej członkiń Pani Joli zrobiliśmy kolorowe marakasy, które do tańca są wprost niezbędne, bardzo przydały się na finał. Ale rodzina to zwykle dużo jedzenia gwar i śmiech. Chcieliśmy tego spróbować po meksykańsku i za sprawą meksykańskiej zupy, która nie mogła obyć się bez papryczki, kukurydzy, fasoli i mięsa, na stole pojawiły się też domowej roboty chipsy i oczywiście tequila, ale taka od której nie szumi w głowie, bo bezalkoholowa.

I tak oto statkiem, łodzią, samolotem i pieszo dotarliśmy do finału, czyli II Seniorivalu, który pozwolił nam wrócić i obrazem, i pamięcią, i kubkami smakowymi do tej egzotycznej podróży raz jeszcze. W finale wzięli udział także zaproszeni goście, przedstawiciele samorządu, seniorzy z gminy Łańcut, przedstawicielki Fundacji Przestrzeń Lokalna. Goście z podziwem oglądali wszystkie „pamiętki” z „projektowej podróży” i z przytupem na żywo wzięli udział w takich tańcach jak zorba i hula.

Dziękujemy Uczestniczkom, osobom zaangażowanym w realizację projektu za kolejne miesiące przygód i zapraszamy na nasz fun page do śledzenia przeszłych i przyszłych poczynań. Adios!

Dofinansowano ze środków programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Filantropii w Polsce Fundację Przestrzeń Lokalną.

Irena Szczypek

Gminna Biblioteka Publiczna w Chmielniku

PODKARPACKIE ETNO ODKRYWANIE

Pewnie niewielu czytelników kwartalnika zetknęło się z postacią Franciszka Kotuli, może gdzieś ktoś słyszał to nazwisko, ale na tym ta wiedza się kończy, a zupełnie niesłusznie, bo to zasłużona osoba dla Podkarpacia i dla kultury ludowej. Jego bogaty dorobek i literacki i kulturowy

zainspirował nas to poszerzenia wiedzy o nim i o lokalnym folklorze. Ale po kolei.

Projekt „Swoj Nieznany, czyli Podkarpacki Kolberg”, wystartował jeszcze w wakacje. Ta barwna i różnorodna

etno podróż bardzo szybko dobiegła końca i dzisiaj opowiemy o tym co się wydarzyło i o wrażeniach młodych uczestników.

Rozpoczęliśmy od krótkiego przybliżenia postaci Franciszka Kotuli i poznaniu takich terminów jak: tradycja, zwyczaj, kronika, dziennik. Szczególnie to ostatnie słowo było dla nas ważne, bo Kotula twierdził, że dzień bez zapisania tego co się wydarzyło jest dniem straconym i zostawił po sobie wiele dzienników. Nasi młodzi uczestnicy próbowali za przykładem autora tych słów, notować, zapisywać, szkicować to, czego w projekcie doświadczali.

Franciszek Kotula urodził się w 1900 roku w Głogowie Małopolskim, żył 83 lata. Był nauczycielem, etnografem, historykiem, folklorystą, muzealnikiem. Autor prac o kulturze Lasowiaków, Rzeszowiaków, Pogórzeń z regionów Polski południowo-wschodniej. Jako pierwszy opisał stroje ludowe noszone w naszym regionie w XIX i XX wieku. Od najmłodszych lat był zamiłowanym kolekcjonerem. Gdy został nauczycielem historii swoje zbiory archeologiczne i etnograficzne wykorzystywał jako pomoce dydaktyczne. Był twórcą Muzeum Regionalnego w Rzeszowie, ale przyczynił się także do powstania muzeum ludowego w Sanoku i Muzeum Ziemi Rzeszowskiej. Jego dorobek literacki to 25 książek, kilkaset artykułów, reportaży. Materiały do swoich prac zbierał podczas wędrówek po Podkarpaciu, rozmów z mieszkańcami, odwiedzin w ich domach. Wszystko skrupulatnie notował, nagrywał, rysował. W Muzeum Etnograficznym jego imienia w Rzeszowie, które odwiedziliśmy mogliśmy obejrzeć kilka jego dzienników z tych wypraw, wypełnionych do ostatniej strony notatkami, szkicami, a także zgromadzone eksponaty i wystawę strojów ludowych.

Podczas kolejnego wyjazdu odwiedziliśmy Głogów Małopolski, miejsce urodzenia etnografa, a w nim Miejską Bibliotekę Publiczną, w której dzieci spotkały się z jej dyrektorem Robertem Borkowskim, z wykształcenia historykiem, autorem wielu prac o Kotuli i inspiratorem postania filmu o nim pt. „Swoj nieznanym”, który mieliśmy możliwość wspólnie obejrzeć i o nim podyskutować. W budynku biblioteki odwiedziliśmy wystawę zgromadzonych tam dokumentów, zdjęć, pamiątek z życia i działalności folklorysty. Nasza wiedza dzięki tym ciekawostkom została należycie ugruntowana.

Dla naszego bohatera ważny był nie tylko Głogów Małopolski, ale także Rzeszów więc idąc jego śladem odwiedziliśmy także Muzeum Historii Miasta Rzeszowa, w którym wysłuchaliśmy pouczającego opowiadania o pierwszych właścicielach miasta, zabytkowych budynkach, a później udaliśmy się jego uliczkami by przekonać się jak jest współcześnie i jak to się ma do historii.

Ostatnie spotkanie wyjazdowe było już lokalnie do Izby Tradycji w Woli Rafałowskiej, po której oprowadzała nas pani Danuta Szajna. Mogliśmy obejrzeć wiele urządzeń, przyrządów, narzędzi stosowanych w pracy na wsi np. dzieża, szelki, cepy, kołowrotek, wirówka, paciocha, kolekcję obrazów. Zostaliśmy poczęstowani również potrawą z kaszy i suszonych owoców, tzw. pamułą, którą podaje się jeszcze w niektórych domach na wigilii.

Oprócz wyjazdów mieliśmy również zaplanowane zajęcia artystyczno-warsztatowe. Dzieci przez cały czas trwania projektu prowadziły diariusze, czyli robocze dzienniki i kroniki, które dekorowały poznając nowe metody i techniki ozdabiania Folk Art i scrapbooking, a następnie wypełniały treścią, rysując, szkicując, kaligrafując, bo każda miała wyglądać pięknie i oddawać sprawiedliwość faktom.

Mocno inspirujące warsztaty dotyczyły monochromatyzmu. Poprowadził je Michał Czerko - malarz artysta, grafik, autor murali, które można podziwiać również w Rzeszowie. Uczestnicy zostali zachęcani do porzucenia wielokolorowych rysunków na rzecz wykorzystania w swoich pracach tylko jednej barwy, gdzie biel i czerń dodaje się tylko po to by farby rozjaśnić lub przyciemnić lub nadać rysunkowi głębię lub go spłaszczyć. Inspiracja była tak duża że powstało podczas tego spotkania mnóstwo prac o różnorodnej tematyce, a pomysłowość dzieci zaskoczyła pozytywnie nawet samego prowadzącego.

Na koniec jeszcze słów kilka o warsztatach szyszkarskich. Mogłyby się wydawać dla dzieci nudne, a jak się okazało podobały im się w tym projekcie najbardziej. Poprowadziły je mama i córka: Elżbieta Filip-Draż i Agnieszka Draż. Szyszki weselne to cześć polskiej tradycji. Jeszcze do niedawna każdy gość weselny otrzymywał jedną na pamiątkę, dzisiaj są mniej popularne, ale w naszym projekcie gdzie podkreślaliśmy znaczenie tradycji nie mogło ich zabraknąć.

Podczas pierwszego spotkania nasze trenerki pokazały uczestnikom jak przygotowuje się ciasto. Później dzieci kolejno uczyły się robić poszczególne elementy jakie składają się na szyszkę: żołądź, kwiatki, ptaszki, truskawki, liście, jeże, gołąbki, jajka itd. Była to bardzo pracochłonna i wymagająca zręcznych palców praca. Czasami nudziło powtarzanie tych samych czynności wielokrotnie, ale pani Ela była nieugięta, jeśli coś nie wyszło, trzeba było zacząć od nowa. Dzięki tak wielu ćwiczeniom udało im się dopracować dobrze wszystkie małe elementy. Drugie spotkanie zaowocowało wykonaniem szyszek według własnego pomysłu młodych szyszkarzy. I tu duże zaskoczenie, bo zostały misternie wykonane i do zdumienia przypominały

szyski trenerek. Te małe arcydzieła trafiły do pieca, a po upieczeniu zostały pomalowane lakierem i gotowe by trafić w czyjeś ręce jako podarek. Dzieci były z siebie niezmiernie dumne, że udało się osiągnąć tak dobry efekt w tak krótkim czasie.

Te kilka miesięcy podsumowaliśmy na grudniowym finale, podczas którego pokazaliśmy na różne sposoby efekty naszej pracy. Podsumowaniu towarzyszyła ekspozycja prac naszych lokalnych artystów, którzy również opowiedzieli nam o motywacjach jakie kierują nimi w ich poczynaniach. Byli też dobrym przykładem dla najmłodszych, że warto

swój talent rozwijać, bo oprócz piękna jakie stworzą, mogą poczuć się również artystycznie spełnieni.

Projekt tak jak wszystko co sprawia radość i rozwija szybko dobiegł końca. Oczywiście trochę łezka się w oku kręci, bo zawsze nawiązujemy trwałe relacje z naszymi grupami projektowymi, ale mamy nadzieję na udane spotkania przy kolejnych inicjatywach. Za te kilka miesięcy dziękujemy młodym dziesiętnościorgu uczestnikom, dziękujemy ich Rodzicom, za wspieranie dzieci, motywowanie do działania i aktywną obecność.

Irena Szczypek

Gminna Biblioteka Publiczna w Chmielniku

Projekt dofinansowany przez Fundację BGK w programie "Dzieci Kapitana Nemo" - edycja IV

NIECH OBUDZI NAS MUZYKA! - DZIAŁANIA TRÓJKI

W marcu 2023r. grupa nieformalna „Wokół Aktywnej Trójki” pod patronatem Stowarzyszenia na Rzecz Promocji i Rozwoju wsi Błędowa Tyczyńska RAZEM ; przystąpiła do napisania projektu „Niech obudzi nas muzyka!”, który miał być odpowiedzią na rozwijanie talentów zaangażowanej w życie szkoły i zdolnej młodzieży. Projekt ten uzyskał dofinansowanie w ramach projektu Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023 sfinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030; w wysokości 6 000,00 złotych.

W ramach projektu w lipcu i sierpniu: zebrano chętnych do działania w zespole muzycznym, zakupiono potrzebne instrumenty, rozpoczęto wspólne muzykowanie. We wrześniu, tj. 28 września 2023r. odbył się pierwszy z dwu zaplanowanych koncertów, pt. „Pożegnanie lata”. Zespół przygotował najpiękniejsze piosenki z filmów animowanych Disneya, odbyły się także zabawy integracyjne dla małych dzieci, oraz młodzieży. W rytmie znanych piosenek integracyjnych tańczyli wszyscy: dzieci młodzieży, oraz rodzice, a nawet babcie. Chętni mogli także poczęstować się przekąskami przygotowanymi w kawiarence. Boisko szkolne stało się miejscem popołudniowego spotkania, gdzie muzyka połączyła wszystkich, zachęciła do wspólnego spędzania czasu. Był to bardzo miło i ciekawie spędzony czas.

W październiku 2023r. grupa nieformalna Wokół Aktywnej Trójki mogła zorganizować drugi koncert muzyczny pod tytułem „Jesienne opowieści wiatru”. W ramach tego wspaniałego jesiennego dnia 27 października 2023 r.: mogliśmy uczestniczyć w koncercie przygotowanym przez młodzież z klas IV-VIII, słuchaliśmy pięknych aranżacji polskich jak i zagranicznych-obcojęzycznych utworów. Wszyscy uczestnicy jesiennego koncertu ubrani byli w jesiennie barwy, a za przygotowanie najciekawszego przebrania jesiennego czekały słodkie nagrody. Kończąc koncert młodzi mogli wykazać się wiedzą na temat tej pory roku, a za odgadnięte zagadki czekała nagroda w postaci owocu gruszki. Wszyscy uczestnicy skorzystali również z poczęstunku- przepysznej kielbaski upieczonej przez wolontariuszy.

Grupa Nieformalna działająca w Szkole Podstawowej nr 3

im. Św. M. M. Kolbego w Chmielniku

„Inicjatywa jest realizowana w ramach projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Fundacja Przestrzeń Lokalna, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON-Rozwój i Innowacja”.”

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030

PRZEGLĄD POEZJI DZIECIĘCEJ

28 listopada w Domu Strażaka w Błędowej Tyczyńskiej odbył się Gminny Przegląd Poezji Dziecięcej pt. „Witajcie w naszej bajce”, zorganizowany przez nauczycieli z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej nr 3 w Chmielniku. Celem przeglądu było: popularyzowanie poezji dla dzieci, rozwijanie zdolności recytatorskich, zainteresowanie dzieci poezją, zachęcanie do występów na scenie i prezentacji własnych umiejętności, a przede wszystkim była to dla przedszkolaków ŚWIETNA ZABAWA!

W przeglądzie wzięli udział przedstawiciele wszystkich oddziałów przedszkolnych z całej Gminy Chmielnik. Wszyscy uczestnicy zaprezentowali bardzo wysoki poziom artystyczny, a swoje występy wzbogacili o różnorodne środki teatralne i rekwizyty. Serdecznie gratulujemy naszym małym artystom, dziękujemy wszystkim przedszkolakom za udział w przeglądzie oraz nauczycielom za wsparcie i przygotowanie swoich podopiecznych.

Katarzyna Wielgo

Szkoła Podstawowa nr 3 w Chmielniku

REALIZACJA PROJEKTU „PODAJ RĘKĘ” DZIĘKI DOFINANSOWANIU Z PROGRAMU DZIAŁAJ LOKALNIE

Od września w Szkole Podstawowej nr 3 w Chmielniku po raz kolejny rozpoczęły się działania Grupy Nieformalnej „Wokół Aktywnej Trójki” we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju i Promocji Wsi Błędowa Tyczyńska, mające na celu realizację projektu „Podaj Rękę”, który jest odpowiedzią na potrzebę powstania miejsca, które będzie przyjazne, aktywizujące oraz będzie dawało poczucie bezpieczeństwa dzieciom – uchodźcom pochodzącym z Ukrainy. Projekt jest przede wszystkim odpowiedzią na potrzebę integracji i wsparcia w przezwycięzeniu tego trudnego czasu poprzez konkretne działanie, przebywanie, rozmowę, śpiew, działalność plastyczną, gimnastyczną oraz organizację miejsca, gdzie takie zajęcia mogłyby się odbywać. Projekt ten został pozytywnie rozpatrzony przez Lokalną Komisję Grantową (LKG) Programu Działaj Lokalnie w ODL Fundacja Przestrzeń Lokalna i uzyskał dofinansowanie w kwocie 5 000,00 zł.

W ramach realizacji projektu „Podaj rękę”, powstała sala w budynku oddziałów przedszkolnych w Błędowej Tyczyńskiej, która jest miejscem spotkań dzieci pochodzących z Ukrainy oraz ich rodzin, jak również dzieci mieszkających na terenie gminy. Utworzona sala oraz zorganizowane warsztaty i konsultacje z psychologiem były głównym celem przedsięwzięcia. W pierwszym etapie zostało utworzone pomieszczenie, które następnie wyposażono w odpowiedni sprzęt i pomoce.

Drugim etapem było przeprowadzenie 4 warsztatów, w których brały udział dzieci z terenu gminy Chmielnik oraz dzieci pochodzące z Ukrainy. W październiku przeprowadzono warsztaty logarytmiczne, które miały na celu wsparcie logopedyczne połączone z rytmiką oraz warsztaty plastyczno-sensoryczne ukierunkowane na rozwój wyobraźni, a także stymulowanie do poznawania i odkrywania świata. W listopadzie odbyły się warsztaty gimnastyczno-taneczne, dzięki którym dzieci miały możliwość kształtować pozytywną postawę wobec aktywności ruchowej, rozwijać swoje pasje i zainteresowania oraz budować poczucie własnej wartości i pewności siebie oraz rytmiczno-muzyczne, które z kolei pozwalają wykształcić u dzieci koordynację ruchową poprzez ćwiczenia fizyczne połączone z efektami dźwiękowymi. Podczas prowadzonych warsztatów obecna była psycholog, która dodatkowo udzielała wsparcia i konsultacji psychologicznych. Prowadzone warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem, uczestnicy chętnie korzystali z proponowanych aktywności, zajęcia prowadzone były w charakterze zabawy, współdziałania, co pozwoliło na swobodę w działaniu, wzajemną integrację, poznanie siebie na wzajem. Nowo powstała sala jest także miejscem, w którym na co dzień prowadzone są zajęcia terapeutyczne z dziećmi z orzeczeniami, które uczęszczają do oddziałów przedszkolnych w Błędowej Tyczyńskiej.

*Sylvia Michna - nauczycielka oddziałów przedszkolnych
Szkoły Podstawowej nr 3 im. Św. M. M. Kolbego w Chmielniku*

FUNDACJA
PRZESTRZEŃ
LOKALNA

**Działaj
lokalnie**

DO HYMNU!

Pod taką nazwą kryje się bardzo ważny projekt – konkurs- w zakresie edukacji patriotycznej, w którym wzięliśmy udział – My – czyli społeczność ze Szkoły Podstawowej im. S. Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej.

Do Hymnu to ogólnopolski konkurs dla szkół podstawowych zainicjowany i organizowany przez Narodowe Centrum Kultury.

Ale od początku...

24 kwietnia 2023 r. ruszył nabór szkół podstawowych do VI edycji konkursu Do Hymnu, w którym zgłosiliśmy swój udział. Zadaniem szkoły było wspólne jednogłosowe wykonanie a capella hymnu państwowego oraz dwóch wybranych (spośród 8 możliwych) pieśni hymnicznych przez co najmniej połowę uczniów danej szkoły.

Na początku czerwca dotarła do nas wiadomość o zakwalifikowaniu się naszej szkoły do konkursu oraz do udziału nauczyciela przygotowującego konkursową prezentację w warsztatach, które w tym roku odbyły się w Bydgoszczy.

Po dokładnym zapoznaniu się z regulaminem konkursu p. Dyrektor Halina Drażek wraz z nauczycielami podjęła uchwałę podczas RP o udziale naszej szkoły w przesłuchaniach. Jako nauczyciel muzyki stanęłam przed wielkim wyzwaniem, jakim było przygotowanie społeczności szkolnej do tego wspaniałego, ale także trudnego przedsięwzięcia. Przed wakacjami kielkował w głowie pomysł na scenariusz tego wielkiego wydarzenia ale to warsztaty rozjaśniły wszystkie zapytania i niejasności.

Bydgoszcz...

W dniach 9 i 10. września wraz z 90 nauczycielami z całej Polski wzięłam udział w warsztatach dla nauczycieli przygotowujących uczniów do przesłuchań konkursowych. Warsztaty prowadzili wybitni polscy dyrygenci, chórmistrzowie i profesorowie najlepszych polskich uczelni muzycznych.

Na zajęciach doskonaliliśmy własny warsztat dydaktyczny, dyrygenturę, śpiew, śpiew grupowy, czytanie nut. „Przerobiliśmy od deski do deski” wszystkie konkursowe pieśni hymniczne zwracając uwagę na każdy szczegół. Pierwszego dnia po intensywnej pracy zajęcia zakończyły się w kościele parafialnym pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Bydgoszczy, koncertem wszystkich uczestników warsztatów z programem konkursowych pieśni hymnicznych.

Po intensywnych 2 warsztatowych dniach z głową pełną wiedzy i pomysłów, z nowymi wspaniałymi znajomościami, wyruszyliśmy do swoich placówek, aby jak najlepiej przygotować uczniów do przesłuchań.

W ramach VI edycji konkursu Do Hymnu, przesłuchania 210 szkół z całej Polski – które zgłosiły swój udział – zaplanowane były od 2.10 – 17.11. 2023, a termin został poddyktowany odgórnie.

Październik...

26 października 2023 r. o godz.13.30 nasza szkoła wzięła udział w przesłuchaniach konkursowych w ramach VI edycji konkursu Do Hymnu. P. Dyrektor H. Drażek przywitała jury i przybyłych gości. W obecności jury – w składzie prof. Dr hab. Grzegorz Oliwa, dr Katarzyna Sobas, władz Gminy, Sołectwa, przedstawicieli rodziców i nauczycieli rozpoczęliśmy przesłuchania konkursowe.

Zaprezentowaliśmy Hymn Państwowy, a także Gaude Mater Polonia oraz Hymn Szarych Szeregów.

Uczniowie w przepięknej scenerii w eleganckich białoczerwonych strojach, skupieni z powagą i majestatem dumnie zaprezentowali swoje umiejętności, wywołując zachwyt na wielu twarzach, ale także i wzruszenie. A gdy zabrzmiały ostatnie takty pieśni, a na widowni rozbrzmiały gromkie brawa, nasze serducha zaczęły bić jeszcze szybciej. Prof. G. Oliwa wręczył na ręce p. Dyrektor dyplom dla szkoły, a także przekazał dyplomy dla każdego ucznia. To była wspaniała lekcja patriotyzmu, którą uczniowie zdali na 6 z plusem.

Dziękuję wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia tej wspaniałej uroczystości. Wielkie brawa należą się dla rodziców za przygotowanie wspaniałego poczęstunku dla gości i dla dzieci.

Ale największe i najgłośniejsze brawa należą się uczniom, którzy ciężką pracą udowodnili kolejny raz, że są cudownymi młodymi ludźmi – patriotami, a „niemożliwe” nie istnieje.

I chociaż nie zdobyliśmy nagrody – sam udział w konkursie był dla nas wspaniałym przeżyciem, który na pewno na długo pozostanie w naszych sercach i pamięci.

*Katarzyna Ostrowska-Bukala
Nauczyciel SP Wola Rafałowska*

KSZTAŁTUJEMY WRAŻLIWOŚĆ I PAMIĘĆ HISTORYCZNĄ

Projekt „Cisi bohaterowie trudnych czasów” skierowany był do mieszkańców Gminy Chmielnik i okolicy. Jego celem było upowszechnienie wiedzy o dziedzictwie Rodziny Ulmów oraz pamięci o mieszkańcach Gminy Chmielnik pomagających osobom narodowości żydowskiej podczas II wojny światowej. Była to kontynuacja projektu z 2019 r. realizowanego przez Stowarzyszenie „Pamięć nie umiera”, gdyż materiał zawarty w wydanej wtedy książce, wykorzystaliśmy do przygotowania tablic przedstawiających sylwetki osób z naszego terenu, które pomagały Żydom w czasie wojny. Były one prezentowane na wystawach w każdej szkole, podczas wywiadówki, konferencji, podsumowania oraz w Urzędzie Gminy i bibliotekach.

Na ogrodzeniu cmentarza w Woli Rafałowskiej zawisła tablica z informacją o Rozalii Socha i mapką wskazującą miejsce grobu. W dniu beatyfikacji Ulmów i 1 listopada zostały tam złożone białe-czerwone kwiaty i zapalone znicze.

W Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego w Chmielniku w październiku odbyła się konferencja „Polscy bohaterowie ratujący Żydów na terenie powiatu rzeszowskiego i łańcuckiego” z udziałem specjalistów zajmujących się tematyką holokaustu. Pan Wojciech Hanus z IPN w Rzeszowie wygłosił referat „Śmierć za człowieczeństwo, historia Rodziny Ulmów” zaś pan Kamil Kopera z Instytutu Pileckiego referat „Pod Nadzieją, historia Michała Stasiuka urodzonego w Chmielniku”. W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie starszych klas oraz mieszkańcy. Po zakończeniu konferencji uczestnicy otrzymali broszurki przedstawiające sylwetki osób pomagających Żydom z naszego terenu, opracowane i wydane w ramach projektu. O konferencji informowało Radio Rzeszów w dniu jej trwania, a w porannym kalejdoskopie następnego dnia była relacja oraz dyskusja ze słuchaczami.

Projekt „Cisi bohaterowie trudnych czasów” realizowany przez Stowarzyszenie „Nasza Wola”, dofinansowany z programu Działaj Lokalnie

Uczestnicy konferencji

Uczniowie szkół z terenu Gminy Chmielnik wzięli udział w Gminnym Konkursie Plastycznym w dwóch kategoriach wiekowych; klasy starsze „Pamięć o ludziach w sercach zapisana”, klasy młodsze „Kwiaty dla bohatera”. Stowarzyszenie opracowało i przesłało drogą elektroniczną do szkół regulamin. Zorganizowane w wszystkich szkołach wystawy tablic z sylwetkami naszych bohaterów były inspiracją do prowadzenia lekcji historycznych, pogłębienia wiedzy na temat holokaustu oraz przygotowania prac plastycznych. W konkursie wzięło udział 105 uczniów: 77 to klasy 0 – III, 28 klasy starsze. Najlicniejszą grupę stanowili uczniowie SP Nr 3 w Chmielniku i SP w Zabratówce. Zgodnie z regulaminem konkursu nauczyciele w szkołach spośród wszystkich wykonanych przez uczniów prac wybrali po 3 najciekawsze w każdej kategorii wiekowej i przekazali do Stowarzyszenia. Jury konkursu złożone z zawodowych plastyków i amatorów, mieszkańców Woli Rafałowskiej, po obejrzeniu 27 nadesłanych prac przyznało 12 nagród za najciekawszą pracę oraz 15 w każdej z kategorii.

Nagrody za najciekawszą pracę w kategorii „Kwiaty dla bohatera” kl. 0 – III otrzymali:

1. Julia Chuchła kl. III SP Nr 1 w Chmielniku
2. Oliwier Tereskiewicz kl. III SP Nr 2 w Chmielniku
3. Adam Błoński kl. II a SP Nr 3 w Chmielniku
4. Tobiasz Gaweł kl. II a SP Nr 3 w Chmielniku
5. Filip Rzeźnik kl. II b SP Nr 3 w Chmielniku
6. Hanna Bukala kl. II SP Wola Rafałowska
7. Nikodem Futoma kl. I SP Zabratówka

Nagrody za najciekawszą pracę w kategorii „Pamięć o ludziach w sercach zapisana” kl. IV – VIII otrzymali:

1. Oliwia Dziura kl. VIII SP Nr 1 w Chmielniku
2. Gabriela Gawron kl. VI SP Nr 2 w Chmielniku
3. Wiktoria Szydełko kl. V SP Nr 3 w Chmielniku
4. Oliwia Szajna kl. V SP Wola Rafałowska

5. Martyna Drabicka kl. IV SP Zabratówka

Wszystkie ci uczniowie otrzymali dyplom oraz zestaw artystyczny w walizce drewnianej.

Wyróżnienie w kategorii „Kwiaty dla bohatera” kl. O – III otrzymali:

1. Tomasz Gąska i Miłosz Zięba kl. III SP Nr1 w Chmielniku
2. Emilia Ślemp kl. II i Julia Żukow oddz. 0 SP Nr 2 w Chmielniku
3. Nela Wiśniewska i Kinga Witowska kl. II SP Wola Rafałowska
4. Maksymilian Bomba kl. II Jan Kusz kl. I Zabratówka

Wyróżnienie w kategorii „Pamięć o ludziach w sercach zapisana” kl. IV – VIII otrzymali:

1. Katarzyna Sitarz kl. V SP Nr 2 w Chmielniku
2. Weronika Kuśnierz kl. V i Hubert Szylar kl. IV SP Nr 3 w Chmielniku
3. Hubert Bukala kl. IV i Kinga Reizer kl. V SP Wola Rafałowska

4. Alicja Jabłońska i Michał Jaworski kl. IV SP Zabratówka

Wyróżnieni uczniowie otrzymali dyplom-wyróżnienie oraz pastele olejowe 36 kolorów.

Podziękowania za udział w konkursie i nagrody pocieszenia (podziękowanie, pastele olejowe 12 kol.) otrzymali wszyscy, którzy zmobilizowali się i wzięli w nim udział. Podziękowania za pomoc przy realizacji projektu otrzymali nauczyciele, szkoły oraz Wójt Gminy pan Krzysztof Grad. W sfinansowaniu zakupu części nagród pomogła dotacja z Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Chmielniku. Nagrodzone prace zaprezentowane są na wystawie w Świetlicy Domu Ludowego w Woli Rafałowskiej.

Podsumowanie i rozdanie nagród odbyło się w Świetlicy, a w Izbie Tradycji dla uczestników ok. 80 osób, przygotowano małe co nieco, w postaci szwedzkiego stołu. Uczestnikami były władze Gminy Chmielnik, dyrektorzy i nauczyciele szkół oraz laureaci wraz z rodzicami.

Projekt został zrealizowany w całości, zakładane cele osiągnięte. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w jego przygotowanie i przeprowadzenie.

Danuta Szajna

Stowarzyszenie „Nasza Wola”

DBAMY O SWOJE ZDROWIE I KONDYCJĘ FIZYCZNĄ

We wrześniu odbył się wyjazd do Sołonki, gdzie skorzystaliśmy z dobrodziejstw tutejszych łąk solankowych, bogatych w duże ilości sodu, jodków, bromków czy chlorków oraz zwiedziliśmy Starą Warzelnię-Ośrodek Wypoczynkowy i obejrzelśmy film poświęcony historii pozyskiwania i warzenia soli na Podkarpaciu. Tak blisko, a większość była tu pierwszy raz.

W okolicznych lasach nabieraliśmy grzybów.

Przygotowywane domowe apteczki pachnące ziołami: syropy, nalewki, soki oraz octy z różnorodnych ziół wspomogą utrzymanie odporności w trudnym okresie jesienno-zimowym.

W październiku odbyły się warsztaty kulinarne Dzikie gotowanie, tym razem na świeżym powietrzu, podczas których w roli głównej wystąpiły ziemniaki i zioła, były one pieczone na nowym grillu, na Arenie. Gościliśmy pana Wójta Krzysztofa Grada oraz panią sołtys Zdzisławę Dubaj-Kaczor.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia, by Dobro i Radość płynące z Betlejemskiego Żłóbka gościły w Waszych domach każdego dnia w nadchodzącym 2024 roku.

Zarząd i Członkowie Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Wsi Wola Rafałowska „Nasza Wola”

ODKRYWAMY RAZEM ŚCIEŻKI EDUKACJI

Witamy serdecznie czytelników i zapraszamy do zapoznania się z wydarzeniami z życia Szkoły Podstawowej im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej, w którym pragniemy czytelnika zabrać w fascynującą podróż po świecie edukacji. Dla nas, społeczności szkolnej, każdy dzień to niepowtarzalna okazja do odkrywania, rozwijania zainteresowań, pasji i hobby.

Europejski Dzień Języków 2023

Jest to dzień, którego celem jest promowanie nauki języków w Europie. Na lekcjach języka angielskiego i niemieckiego uczniowie poznali podstawowe zwroty w wielu językach oraz przygotowali flagi krajów europejskich. Dowiedzieli się wielu ciekawostek dotyczących języków obcych oraz tradycji naszych sąsiadów. Mogli posłuchać jak brzmią powitania w różnych językach, dowiedzieć się więcej o alfabecie, symbolach i kulturze innych krajów europejskich. Rozwiązywane były też quizy językowe i krzyżówki, sprawdzające wiedzę o krajach i językach naszego kontynentu. Dzięki obchodom Europejskiego Dnia Języków uczniowie poznali wiele ciekawostek na temat krajów i języków europejskich, upewnili się, że znajomość języków pomaga wzajemnie się zrozumieć, przekroczyć granice oraz przy okazji dobrze się bawić.

Tydzień Europejski

W dniach 25-30 września obchodziliśmy Europejski Tydzień. Z tej okazji klasy 4-8 wykonały plakaty o polskim sportowcu lub drużynie. Największe emocje jednak związane były z turniejem piłki nożnej.

Akcja charytatywna „Pola Nadziei 2023” – edycja jesienna

Nasza szkoła wzięła udział w ogólnopolskiej inicjatywie „Pola Nadziei” mającej na celu szerzenie idei opieki hospicyjnej wśród dzieci i młodzieży oraz wsparcie dla organizacji, które tę opiekę zapewniają. 5 października 2023 r. uczniowie klasy 4 zasadzili 60 cebulek żonkili na terenie ogrodu przy budynku szkoły. Wiosną kwiaty zostaną ścięte oraz rozdane za symboliczny datek na rzecz działalności Fundacji Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci w Rzeszowie.

Dzień Edukacji Narodowej

13 października 2023 r. w naszej szkole odbyła się uroczysta akademicka z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Na uroczystość przybyli nauczyciele, pracownicy obsługi oraz uczniowie. W uroczystej akademii uczniowie wyrazili swoim nauczycielom wdzięczność za codzienną pracę, troskę i poświęcenie. Przekazali najlepsze życzenia, a swoimi występami dostarczyli zebrany gościom wielu miłych wrażeń. Dodatkowo w naszej szkole miało miejsce bardzo ważne wydarzenie. Tego dnia odbyło się uroczyste ślubowanie i pasowanie uczniów klasy pierwszej.

Wycieczka do Jarosławia

W dniu 11 października 2023 roku odbyła się wycieczka klas VII i VIII do Jarosławia. Celem wyjazdu było m. in. poznanie architektury miasta jednego z najciekawszych miast w południowo-wschodniej Polsce. Uczniowie zwiedzali rynek miasta, ze szczególnym uwzględnieniem najważniejszych zabytków: wieży zegarowej na ratuszu, późnorennesansowej kamienicy Orsettich, podziemnego przejścia turystycznego znajdującego się pod kamienicami. Warto wspomnieć, że trasa ta obejmuje podziemia trzech okazałych kamienic: Orsettich, Attavantich i Gruszewiczów. Ta nowatorska atrakcja łączy ze sobą konwencjonalną ekspozycję z ogromną ilością urządzeń multimedialnych. W Centrum Edukacji Kulturalnej uczniowie zwiedzili wystawę składającą się z sześciu stref stworzonych do działań interaktywnych wprowadzających w świat malarstwa, architektury, teatru i muzyki oraz rzeźby.

Moje hobby

Uczniowie klasy IV na zajęciach z wychowawcą rozmawiali o swoim hobby. O tym, czym się interesują i czym lubią się zajmować w wolnym czasie. Była to bardzo dobra

okazja, aby na forum klasy zaprezentować swoją pasję, także swoje osiągnięcia.

Wśród zainteresowań pojawiła się gra na instrumentach: gitara, pianino, różne dyscypliny sportowe: piłka nożna, jazda konna, pływanie. Mamy też uczniów, którzy uczęszczają na zajęcia plastyczne, naukę śpiewu i tańca. Pojawili się też kolekcjonerzy monet, miłośnicy klocków lego, użytkownicy aplikacji do tworzenia animacji komputerowych oraz miłośniczki domowych wypieków. W takim uzdolnionym gronie na pewno nie będziemy się nudzić.

105. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości

10 listopada społeczność szkolna świętowała 105. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Ósmoklasiści zaprosili zebranych na koncert pt. „Dla Niepodległej”. Poezji i prozie towarzyszyły pieśni i piosenki, które śpiewano niegdyś w polskich domach, pieśni, które towarzyszyły narodowi polskiemu w ważnych wydarzeniach dziejowych. W organizację koncertu zaangażowani byli wszyscy uczniowie naszej szkoły.

„Cisi bohaterowie trudnych czasów”

Uczniowie naszej szkoły wzięli udział w konkursie zorganizowanym przez Stowarzyszenie „Nasza Wola” – pod hasłem: Cisi bohaterowie trudnych czasów. W kategorii „Kwiaty dla bohatera” nagrodę zdobyła Hanna Bukala uczennica klasy II. W kategorii „Pamięć o ludziach w sercach zapisana” nagrodę zdobyła Oliwia Szajna, uczennica klasy V. Gratulujemy!

Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „FIGLARNY MIŚ”

24 listopada rozstrzygnięty został Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „FIGLARNY MIŚ”, którego organizatorem była Szkoła Podstawowa nr 89 w Poznaniu. Zadaniem uczestników konkursu było wspólne, rodzinne uszycie misia z dowolnego materiału. Na konkurs wpłynęło 238 pluszowych przyjaciół. Cieszymy się bardzo, gdyż wśród laureatów znalazł się uczeń naszej szkoły. Michał Szydełko, uczeń klasy IV, zajął II miejsce! Serdecznie gratulujemy!

Akcja „Podaruj Skarpetkę”

Św. Jan Paweł II powiedział „Człowiek jest wielki nie przez to co posiada, lecz przez to kim

jest, nie przez co, co ma, lecz przez co dzieli się z innymi”. W swoich działaniach nie zapominamy o naszych seniorach, w tym roku pamięcią i symboliczną pomocą staraliśmy się również objąć Dom Pomocy Społecznej w Chmielniku.

Do akcji włączyła się również społeczność lokalna wsi

– Wola Rafałowska. Przygotowano dla seniorów 50 paczek. Wszystkim ofiarodawcom i organizatorom akcji z serca dziękujemy!

To TY bądź Świętym Mikołajem

Jak co roku nasza szkoła wzięła udział w akcji „To TY bądź Świętym Mikołajem”. W dniach od 20 listopada do 1 grudnia 2023 r. wolontariusze z naszej szkoły zbierali prezenty dla dzieci z Podkarpackiego Hospicjum w Rzeszowie przy ul. Lwowskiej.

„Serce za Odwagę”

Uczniowie naszej szkoły włączyli się do ogólnopolskiej akcji pod hasłem Serce za Odwagę. Celem przedsięwzięcia było przygotowanie bożonarodzeniowych kartek świątecznych dla kombatantów II wojny światowej. Dzieci wykonały wiele pięknych kartek świątecznych, dziękując w ten symboliczny sposób bohaterom za odwagę, jaką odznaczyli się walcząc za Ojczyznę.

„Cicha noc, święta noc
Pokój niesie ludziom wszem,
A u żłobka Matka Święta
Czuwa sama, uśmiechnięta,
Nad Dzieciątka snem,
Nad Dzieciątka snem”.

Serdeczne życzenia

Obfitego Bożego Błogosławieństwa
głębokiej, świątecznej radości,
pokoju serca i dobrego zdrowia.

Nowy Rok niech upływa w szczęściu
i wszelkiej pomyślności.

Składa dyrekcja i społeczność szkolna
Szkoły Podstawowej im. Stefana Kard. Wyszyńskiego
w Woli Rafałowskiej

Boże Narodzenie 2023 rok

DZIAŁALNOŚĆ STOWARZYSZENIA POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM GMINY CHMIELNIK

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Gminy Chmielnik w bieżącym roku rozpoczęło swoje działania od Spotkania Wigilijnego w Błazowej, gdzie mieliśmy możliwość zwiedzania Społecznego Muzeum Ziemi Błazowskiej oraz ruchomej szopki.

W marcu odbyły się warsztaty plastyczne, podczas których dzieci miały okazję wykazać się zdolnościami artystycznymi.

Kolejne spotkanie to śniadanie wielkanocne i dzielenie się święconką. Był to miło spędzony czas.

W czerwcu obchodziliśmy Dzień Dziecka w Ranczo w Pstrągowej. Ten dzień przyniósł mnóstwo radości i niespodzianek wszystkim dzieciom. To był wspaniały dzień dziecka. Jesteśmy bardzo wdzięczni za wsparcie finansowe panu Wójtowi Gminy Chmielnik.

W ramach dotacji z Urzędu Gminy Chmielnik na realizację zadania „Integracja niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z terenu gminy Chmielnik” nasze stowarzyszenie podjęło dwa działania.

„Szklane miasto”.

Z wielką przyjemnością wybraliśmy się do Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie gdzie poznaliśmy tajniki tworzenia najrozmaitszych przedmiotów ze szkła. Nie mogliśmy się nadziwić jak z gorącej lawy powstają wazy, patery czy figurki. Sami też mieliśmy okazję wybijać własnoręcznie pamiątkowe pieczętki z napisem "Krosno miasto szkła". Następnie obejrzelśmy przepiękną szklaną ekspozycję. Ogromne wrażenie robi malowidło wykonane w 3D przez Ryszarda Paprockiego. Można po nim chodzić bo to posadzka klatki schodowej Centrum Dziedzictwa Szkła.

Po wielu wrażeniach mogliśmy się oddać malowaniu na szkle, dzieci pod okiem profesjonalistów wykonały swoje

"Wielkie" dzieła sztuki. Gdy zakupiliśmy pamiątki i ruszyliśmy w stronę autokaru zaskoczył nas niesamowity widok... Podjechała po nas kolejka i obwiozła po całym Krośnie.

Kolejną niesamowitą przygodą były warsztaty w ruinach Zamku w Odrzykoniu, gdzie zabawa z gliną stworzyła z nas prawdziwych artystów. Krok po kroku tworzyliśmy miseczki, według wskazówek pana prowadzącego zajęcia. Było gwarno i wesoło, a po zakończeniu prac czekało na nas ognisko.

Z pełnymi brzuskami ruszyliśmy do Rezerwatu Przyrody Prządki, aby powspinać się po skałkach i zrobić pamiątkowe zdjęcia.

„Powrót do przeszłości”.

Tym razem ruszyliśmy do przeszłości a dokładnie do Muzeum Dobranoczek w Rzeszowie i mogliśmy sobie przypomnieć bajki sprzed lat. Wszyscy słuchali z zaciekawieniem panią przewodnik, która opowiadała nam, że pierwsza wyemitowana 2 października 1962 roku w Telewizji Polskiej dobranocka nosiła tytuł „Jacek i Agatka”. Była czarno-biała i opowiadała o różnych przygodach dwójki rodzeństwa. Scenariusz napisała Wanda Chotomska, a głosu użyła Zofia Raciborska. Dzieci nie mogły uwierzyć, że dobranocka trwała tylko 10 minut i trzeba było na nią czekać cały dzień! Mieliśmy okazję zajrzeć do budy Reksia i zobaczyć jak mieszkał nasz czworonożny przyjaciel. Nie zabrakło Pszczółki Mai, Baltazara Gąbki, Misia Koralgola, Koziołka Matołka czy Filemona i Bonifacego. Mamy jeszcze jedną ciekawostkę w tym roku jubileusz obchodzi Bolek i Lolek. Mają 60 lat a więc hip, hip, hurra!!!

Później odwiedziliśmy Teatr Maska, który uraczył nas wspaniałym widowiskiem zatytułowanym "Pradawne drzewo". Spektakl opowiadał o powstaniu świata inspirowany mitologią słowiańską. Widzimy narodziny nieba, gwiazd i słońca- Swaroga, wiatru – Strzyboga czy burz i piorunów - Peruna. Powstają też kierunki świata za sprawą Świętowida. A to wszystko dzieje się wokół prastarego Dębu, który jest świadkiem tych wszystkich cudów. Gra aktorska prowadzi nas po świecie Natury. Przekazuje nam za pomocą śpiewu, gestów i ruchów wspaniałą opowieść o początku. Byliśmy zachwyceni i oniemieli zarazem, bo w takim wykonaniu nie widzieliśmy powstania świata... Na zakończenie wycieczki poszliśmy na pyszną pizzę i z radością w sercach wróciliśmy do domów.

„W tle z muzyką”

Ruszyliśmy z projektem „W tle z muzyką”. Naszym pierwszym punktem działania był wyjazd do Filharmonii A. Maławskiego w Rzeszowie. Niektórzy z nas byli tam pierwszy raz i wrażenia były niesamowite i pozostaną miłe wspomnienia. Ten klimat, otoczka twórcza i wspaniały głos Alka Berkowicza zrobiły na nas ogromne wrażenie. Kontrabasista odtwarzał śpiewająco znane utwory Aleksandra Fredry. Na koniec uwieczniliśmy wszystkich na wspólnych zdjęciach i zdobyliśmy autografy.

„Gdzie słyszysz śpiew, tam idź, tam dobre serca mają, źli ludzie, uwierz mi, ci nigdy nie śpiewają”

Tym cytatem Goethego rozpoczęliśmy nasze drugie spotkanie.

Można lubić ciszę ale potrzebujemy muzyki do kształtowania swoich emocji i uczuć. Wzrastamy dzięki niej i dostajemy skrzydeł, bo moc muzyki jest nie do przecenienia. Przekonaliśmy się o tym gdy uczniowie, absolwenci i nauczyciele Szkoły Muzycznej w Błażowej zaszczytili nas swoją obecnością i wspaniałymi występami podczas trwania projektu „W tle z muzyką”. Mieliśmy okazję posłuchać solówek, duetów i kwartetu trąbek i akordeonów oraz występu orkiestry składającej się z: puzonu, klarnetu, skrzypiec, perkusji, fletu poprzecznego, wiolonczeli, wibrafonu (organów), trąbki.. Na zakończenie tak cudownych wrażeń wszyscy zasiedliśmy do wspólnego stołu aby zjeść pyszną grillowaną kielbasę i bigos z grzybkami. Do tego gorąca kawa i herbata... Hmm, chwilo trwaj. Były też domowe wypieki: drożdżówki, rogaliki, czekoladowe ciasteczka, paszteciki i kapuśniaczki. Niebo w gębie. A na zakończenie przy wspólnym śpiewie były pieczone ziemniaki z serem i szczypiorkiem. O rety co za smak dzieciństwa! Wspólnym śmiechem, rozmowom nie było końca ale niestety nic nie trwa wiecznie i z dobrymi humorami rozeszliśmy się do domów.

„Andrzejkowy czas”

Pod takim hasłem odbyło się nasze trzecie spotkanie.

U nas też były wróżby, konkursy, rywalizacja i moc radości na buziach podopiecznych SPONGChu. Dzięki animatorom „Kraina dobrej zabawy” z Rzeszowa mieliśmy wspaniałą zabawę andrzejkową.

Co nas czeka przyszłym roku, gdzie pojedziemy na wakacje? Tego mogliśmy się dowiedzieć z wróżb i ukrytych wiadomości. Czarownica i Kubuś Puchatek zapraszali do

wspólnych zabaw, tańca, przeciągania liny, wyścigów itd.... Wspólne gry i zabawy zachęcały wszystkich do aktywności fizycznej. Kolejną atrakcją było odbijanie dłoni w kolorowych farbach na ramce... Teraz mamy wszystkich linie papilarnie Oczywiście, to tylko żart. Każdemu podobała się ta zabawa i zostanie w pamięci na długi okres.

To był kolejny wspólnie spędzony czas w ramach projektu „W tle z muzyką”. Projekt realizowany przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Gminy Chmielnik a finansowanego ze środków „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodkiem Działaj Lokalnie Fundacja Przestrzeń Lokalna.

Kolejnym spotkaniem będzie podsumowanie i zakończenie projektu przy wspólnym kolędowaniu i łamaniu się opłatkiem, ale o tym opowiemy w kolejnym numerze „Wieść Gminna”.

„Mikołaj”

W grudniu nie mogło zabraknąć Świętego Mikołaja, który dzięki swoim niezawodnym pomocnikom mógł nas odwiedzić i wręczyć prezenty.

Kochani, dziękujemy za ufundowanie i obdarowaniem naszych dzieci wspaniałościami. Jesteście wielcy! ❤️

Edyta Kmiotek - członek stowarzyszenia

Edyta Lekka – zdjęcia

Ochotnicza Straż Pożarna

BUDOWA I PRZEBUDOWA REMIZ STRAŻACKICH

Remizy strażackie są bardzo ważnymi obiektami w krajobrazie naszych miejscowości. Przez długie lata z powodu braku możliwości pozyskania środków dotacyjnych, temat budowy, czy też modernizacji tych budynków był odkładany na przyszłość. 2023 rok przyniósł przełom w tym temacie. Wniosek samorządu został pozytywnie rozpatrzony w 8 edycji naboru do Rządowego Funduszu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych. Promesa wstępna przyznaje 2 380 000,00 zł dotacji na realizację inwestycji, wartość kosztorysowa zadania wynosi 2 800 000,00 zł, wkład własny w wysokości 15% kosztów zostanie pokryty ze środków budżetowych Gminy Chmielnik. Przedmiotem projektu będzie budowa remizy w Woli Rafałowskiej i przebudowa remizy w Błędowej Tyczyńskiej (Krzywa).

W Woli Rafałowskiej przewidziano budowę nowego obiektu, który ma być zlokalizowany na pozyskanej działce tuż obok placu „Arena”. OSP Wola Rafałowska dysponuje prawie 70-letnią strażnicą, której stan techniczny i położenie uniemożliwia podjęcie robót związanych z remontem czy też przebudową budynku. Istniała realna obawa, że ta organizacja, która od ponad 90 lat chroni mieszkańców miejscowości zostanie pozbawiona swojej siedziby. Koncepcja budowy domu strażaka przewiduje oddanie do użytku nowoczesnego obiektu z trzystanowiskowym garażem, szatnią, zapleczem socjalnym, biurowym i magazynowym, natomiast na poddaszu swoje miejsce znajdzie

świetlica/sala szkoleniowa. Efektem realizacji inwestycji ma być powstanie nowego, energooszczędnego budynku wraz z jego wykończeniem i wyposażeniem (OZE, pompy ciepła). Uzupełnieniem zadania będzie zagospodarowanie terenu wokół budynku i wykonania do niego drogi dojazdowej.

PAMIĘTAJ

TELEFONY	ZGŁOSZENIE
ALARMOWE	ZDARZENIA
112 Ogólnopolski numer alarmowy	CO? Podaj krótki opis zdarzenia
999 Pogotowie Ratunkowe	GDZIE? Przekazaj dokładną lokalizację
998 Straż Pożarna	ILE? Liczba osób poszkodowanych
997 Policja	JAK? Podaj stan poszkodowanych
991 Pogotowie Energetyczne	CO ROBISZ? Poinformuj o udzielonej dotychczas pomocy
992 Pogotowie Gazowe	KIM JESTEŚ? Podaj swoje dane personalne i numer telefonu
993 Pogotowie Ciepłownicze	

Drugim ważnym strażackim przedsięwzięciem będzie przebudowa budynku remizy OSP Błędowa Tyczyńska – Krzywa. Budynek strażnicy ma 50 lat i nigdy nie był grun-

townie remontowany. W chwili obecnej stan techniczny budynku jest zły, jego parametry techniczne uniemożliwiają odpowiednie wykorzystanie sal i garaży, a parametry energetyczne nie odpowiadają współczesnym standardom. Projekt inwestycji obejmie przebudowę całego obiektu, co umożliwi jego pełne wykorzystanie. Wyremontowane zostaną wszystkie pomieszczenia, część obiektu zostanie zaadaptowana na potrzeby utworzenia dwóch dodatkowych garaży. Pozostały zakres inwestycji skupi się na modernizacji energetycznej i obejmie: docieplenie budynku, docieplenie i izolację fundamentów, wymianę stolarki, instalację

gazowego c.o., wykonanie nowej instalacji elektrycznej, OZE, wodnej, itp. Budynek zostanie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto zostaną wykonane roboty wykończeniowe wewnątrz budynku (sala, ciągi komunikacyjne, toalety, kuchnia) i towarzyszące (zagospodarowanie działki wokół budynku).

Jak wyżej przedstawiono, plany inwestycyjne są bardzo ambitne. W chwili obecnej sporządzana jest dokumentacja projektowa dla obu budynków. Planowany termin oddania obiektów określono na koniec roku 2025.

Marek Czarnota

Urząd Gminy Chmielnik

OGIEŃ, KTÓREGO NIKT NIE UGASI

Stary strażacki wóz, pusty lokal po sklepie GS i grupa młodzieży chętna do działania. Czy można z tego 'zrobić' projekt? Okazuje się, że tak. Ochotnicza Straż Pożarna w Zabratówce przygotowała wniosek do Programu Równać Szanse Polsko-Amerykańskiej Fundacji

Wolności prowadzony przez "Fundację Civis Polonus", który znalazł się wśród wybranych 16 wniosków z całej Polski przeznaczonych do realizacji o łącznej kwocie dofinansowania 40.000,00 złotych. Koordynatorem został druh Patryk Rajzer.

Realizacja projektu rozpoczęła się w lipcu 2023 roku i będzie trwała do czerwca przyszłego roku. W pierwszym miesiącu wyłoniono grupy zadaniowe i przydzielono każdej z nich konkretne zadania. Kolejne miesiące upłynęły uczestnikom na wyczyszczeniu wozu, kilkukrotnym malowaniu drewnianych i metalowych elementów. Wymagało to dużo pracy i cierpliwości. Projekt pozwolił na zakup aparatu fotograficznego, przeprowadzenie cyklu zajęć z grafiką komputerową, aby sprawnie przygotować logo projektowe. Listopad i grudzień to miesiące poświęcone przygotowaniu planu, zakup niezbędnych materiałów do od-

świeżenia pomieszczenia i wstępne prace remontowe, pomieszczenia przeznaczonego na klub młodzieżowy „Iskra” w dawnym sklepie GS, w którym młodzież będzie mogła spędzać razem czas. Harmonogram projektu przewiduje nie tylko osiągnięcie wyznaczonych celów, ale także drobne przyjemności dla uczestników jak nocka kulinarna OSP, czy też wyjazd w Beskidy, które to wydarzenia integrują uczestników i dają odrobinę wytchnienia.

Młodzież swoje działania dokumentuje w mediach społecznościowych na Instagramie i Facebook 'u, dlatego też zachęcamy do polubienia profilu Projekt Iskra Zabratówka i śledzenia postępów w realizacji zadań. „W tym projekcie czeka nas wiele pracy, ale jesteśmy zmotywowani do działania!” jak relacjonuje młodzież, dlatego też z niecierpliwością czekamy na dalsze rezultaty ich działań.

Serdeczne podziękowania składamy Panu Wójtowi Krzysztofowi Gradowi, który udostępnił lokal po sklepie GS i z wielką przychylnością spojrział na działania zabratowskiej młodzieży, Pani Irenie Szczepiek z Biblioteki w Zabratówce za inspirację, nieustające wsparcie, dobrą radę i cenne uwagi, druhowi Patrykowi za podjęcie niebagatelnego wyzwania.

„Ogień, którego nikt nie ugasi” tak brzmi tytuł realizowanego projektu i miejmy nadzieję, że stanie się myśłą przewodnią kolejnych wyzwań podejmowanych przez młodzież z Zabratówki.

Monika Stanis

OSP Zabratówka

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA – ZACHOWANIE LOKALNEJ HISTORII I TRADYCJI

Ochotnicza Straż Pożarna w Zabratówce realizuje nowy projekt pn. „Ocalić od zapomnienia – zachowanie lokalnej historii i tradycji”, tym razem jest to projekt obejmujący obszar całej gminy. Wniosek uzyskał akceptację w konkursie zorganizowanym w ramach Rządowego Funduszu Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021 – 2030 przeprowadzonym przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Lokalna historia jest częścią naszej tożsamości kulturowej. Kulturowanie historii, to niezbędny element życia społecznego. Szybko zapominamy o starych obyczajach, organizacjach, wydarzeniach, a przede wszystkim o naszych przodkach, sąsiadach. W prywatnych i publicznych archiwach znajduje się dużo materiałów fotograficznych i starych dokumentów, kronik, które w tym momencie są anonimowymi obrazami. Projekt jest próbą ratowania tego dziedzictwa, zebrane fotografie, negatywy zostaną wypełnione treścią i opisane. Realizacja przedsięwzięcia pozwoliła ocalić od zapomnienia historię lokalną, nasze dziedzictwo jakie stanowi dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń, jak również dorobek naszych czasów. Odbiorcy – mieszkańcy gminy zobaczą swoich przodków, zobaczą ślady ważnych wydarzeń z przeszłości i miejsca, w których żyją, a które tak bardzo się zmieniły.

W projekcie przewidziano działania:

1. Gromadzenie starych zdjęć, szklanych negatywów, filmów, protokołów i ksiąg dokumentujących działalność różnych organizacji, szkół i parafii oraz dokumenty i mapy z archiwów państwowych. Wszystkie te materiały zostaną zdigitalizowane (przeniesione do postaci cyfrowej), co pozwoli na ich zachowanie, „ocalenie”.
2. Organizację spotkań, warsztatów mających na celu identyfikację zdjęć i opisanie ważnych, historycznych wydarzeń z życia społeczności lokalnej.
3. Uruchomienie projektowej strony internetowej, na której publikowane będą najciekawsze opisane fotografie, dokumenty i mapy dotyczące miejscowości naszej gminy.
4. Przygotowanie cyklu pięciu stałych wystaw fotografii. Wystawy zostaną zorganizowane w każdej miejscowości (domy ludowe, domy strażaka), prezentowane będą na nich najciekawsze zebrane i opisane fotografie.
5. Wydanie publikacji – albumu dla każdej miejscowości, które oprócz fotografii będą zawierać rozszerzoną część informacyjną dotyczącą historii oraz zwyczajów panujących w każdej miejscowości.
6. Organizacja pięciu konferencji podsumowujących, na których zostaną zaprezentowane efekty projektu.

Przedsięwzięcie obejmuje teren wszystkich pięciu miejscowości naszej gminy. Realizowane jest w ścisłej współpracy z partnerami (biblioteka, szkoły, stowarzyszenia, OSP, KGW, parafie i inne organizacje z terenu gminy). W chwili obecnej razem z wnioskodawcą działa już 14 partnerów, którzy wnoszą ogromny wkład w zbieranie i opis materiałów. Zgromadzono już ponad 3500 fotografii i ok. 150 różnych historycznych dokumentów.

Cały czas zbierane są nowe materiały, można je dostarczać zarówno do OSP Zabratówka i do partnerów. Na facebookowym fanpage

<https://www.facebook.com/oozabratowka/>

można na bieżąco śledzić postępy w realizacji projektu. Wszystkie działania w ramach przedsięwzięcia mają się zakończyć do końca kwietnia 2024 r.

Więść Gminna z Chmielnika (rejestracja z dnia 18 lutego 1997 r. postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie Wydział I Cywilny na wniosek Urzędu Gminy w Chmielniku) – redaguje kolegium: Krzysztof Grad, Magdalena Wdowik-Reczek, Beata Wojnarowicz-Hondz, Lidia Urbaś, Marek Czarnota, Andrzej Ostrowski. Skład i łamanie Paweł Bawor. Druk: Urząd Gminy Chmielnik. Nakład: 200 egz.

Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiustowania publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.